

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

16. september 2013

Høringssvar - folkeskolereform

Danmarks Lærerforening støtter de tre overordnede mål, der ligger til grund for reformen. Vi deler ambitionen om, at alle elever skal blive så dygtige de kan, at betydningen af social baggrund skal mindskes - og at tilliden til folkeskolen skal styrkes og trivslen forbedres.

Danmarks Lærerforening havde gerne set, at partierne i forbindelse med forhandlingerne om folkeskolen i højere grad havde forholdt sig til, om der var forskningsmæssigt belæg for, at reformens enkelte dele vil fremme de tre mål. Folkeskolens udvikling skal bygge på solid viden og ikke på tilfældige ideer og fornemmelser.

Foreningen har tidligere foreslået, at det nuværende vejledende timetal gøres til minimumstimetallet, og støtter således, at eleverne får øget deres faglige undervisningstimetal. Det er imidlertid en forudsætning, at de ekstra timer bliver af høj faglig kvalitet. Det kræver velforberejede lærere, hvis flere timer skal have en positiv effekt på elevernes læring

./.

Som bilag til dette høringssvar er til orientering vedlagt kommentarer fra de faglige foreninger. Disse svar forholder sig til problemstillinger for de enkelte fag og områder.

I dette høringssvar vil foreningen hovedsageligt koncentrere sig om fire problemfelter, hvor vi vurderer, at intentionerne i den politiske aftale fra 7. juni 2013 ikke er blevet fuldt udmøntet i lovforslaget og dets bemærkninger.

1. Lærernes professionelle ansvar og kvalifikationer

Foreningen finder det positivt, at det i forligsteksten er understreget, at lærerne skal sikre sammenhæng i undervisningen, og at lærerne skal sikre, at de faglige mål for fag og klassetrin bliver indfriet. Lovudkastet og de tilhørende bemærkninger giver imidlertid ikke lærerne noget håndtag til at forvalte dette ansvar, hvis den understøttende undervisning varetages af andre.

Det er positivt, at der iværksættes en indsats for, at eleverne i alle fag på alle klassetrin skal modtage undervisning af lærere med undervisningskompetence (linjefag), da det styrker elevernes udbytte af undervisningen. Vi ved, at det fx har stor betydning for den grundlæggende læse- og matematikundervisning i de yngste klasser, at lærerne har de rette faglige kompetencer. Det vil derfor virke direkte mod reformens målsætning, hvis der nu åbnes op for, at skolerne lokalt

kan lade pædagoguddannede uden formelle fagdidaktiske kvalifikationer varetage den faglige undervisning i 1. -3. klasse.

2. Klassens fællesskab

I en tid, hvor alle taler om betydningen af den inkluderende skole, er det bekymrende at konstatere, at ændringerne reelt øger mulighederne for en niveaudelt skole. Dette vil være i direkte modstrid med lovens intention om at mindske betydningen af elevernes sociale baggrund.

Forskningen viser endvidere, at det samlet set vil svække eleverne faglige udbytte af undervisningen.

3. Indsnævring af fagligheden

Internationale erfaringer viser, at de meget snævre kriterier - der er fastlagt som vurderingsgrundlag for reformens resultatmål. - vil medføre, at andre for eleverne afgørende faglige kompetencer vil blive nedprioriteret.

4 Forenklinger

Endelig vil foreningen som et fjerde område problematisere nogle af de såkaldte forenklinger, som er blevet medtaget i lovudkastet. En række af dem er efter foreningens opfattelse hverken forenklinger eller forhold, som vi kan genkende fra de udmeldinger, der er kommet fra forligspartierne.

Danmarks Lærereforenings kommentarer til de fire områder

Ad 1. Lærernes professionelle ansvar og kvalifikationer

Det fremgår af den politiske aftale fra 7. juni 2013, side 18 pkt. 2, at ”pædagoger og medarbejdere med andre relevante kompetencer ikke kan tillægges undervisningskompetencer”. Det er ifølge aftalen lærerne, der har den generelle undervisningskompetence og ansvaret for, at undervisningen i både de fagopdelte timer og i den understøttende undervisning fremmer elevernes udvikling og leder hen mod de faglige mål.

Det må forudsættes, at børnehaveklasselederen har et tilsvarende ansvar og undervisningskompetence for undervisningen i børnehaveklassen.

Beskrivelserne af de forskellige personalegruppers kompetencer jf. lovudkastets §§ 28 – 30 er efter foreningens opfattelse ikke slået tydeligt igennem i de ændrede formuleringer af § 18. Her er der sket en unødigt generalisering, så lærerne ikke tillægges andre beføjelser end det øvrige ”undervisende personale”!

Hvis lærerne skal sikre sammenhæng i undervisningen, og sikre at undervisningen i såvel fag som inden for tiden til den understøttende undervisning leder frem mod de faglige mål for fag og klassetrin, må lærerne have hjemmel i loven til at forvalte denne opgave, hvis den understøttende undervisning gennemføres af pædagoger eller andre. Hvis fx en tur i mosen i en understøttende undervisningsaktivitet skal understøtte de fastlagte mål i natur/teknik, må læreren

have adgang til at lede den voksne, der skal varetage opgaven, i hvad der er hensigten med turen, og hvad der skal foregå.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at der tilføjes en § 18, stk. 6, der sikrer lærerne beføjelser som undervisningsledere, hvis den understøttende undervisning ikke forestås af læreren selv.

Det er angivet i bemærkningerne til loven, at det er lærerens ansvar at fastlægge mål for elevernes undervisning. I forligsteksten er det præciseret, at dette omfatter de faglige mål. Formuleringen af § 18, stk. 4 i lovforslaget giver i modstrid hermed mulighed for, at opgaven kan varetages af pædagoger eller andre.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at den gældende tekst af § 18, stk. 4 fastholdes, så det fortsat er lærernes professionelle ansvar at sætte faglige mål i samarbejde med eleverne.

De yngste klasser

Som angivet i bemærkningerne til lovforslaget s. 2, så har den øgede fokus på undervisningen i de yngste klasser givet mærkbare forbedringer. Hvis disse forbedringer skal fastholdes og yderligere øges, skal eleverne i de yngste klasser også fremover sikres kvalificeret undervisning af veluddannede lærere i alle fag.

Som det også er beskrevet i bemærkningerne side 70, så har pædagogerne i de forsøg, der ligger til grund for lovændringen ”primært haft en assisterende og supplerende rolle i forhold til lærerne”.

Som tidligere beskrevet, så virker det direkte mod lovens intentioner om styrket faglighed, hvis lovgiverne åbner op for, at pædagoguddannede uden formelle fagdidaktiske kompetencer kan varetage undervisningen i alle fag. Det virker helt paradoksalt, når der samtidig lægges op til en beslutning om, at læreruddannede kun kan undervise i deres ”linjefag”.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at lovudkastets § 29a omformuleres, så det fremgår, at pædagoger ikke kan tillægges ansvar for at varetage undervisningen i et fag på de yngste klassetrin.

Inklusion

I bemærkningerne til § 16 b er mulighederne for at nedskalere de understøttende timer for at øge antallet af undervisningstimer med to voksne i klasser med særlige behov (4. – 9. klasse) beskrevet. Det fremgår, at der med lovforslaget ikke stilles nogle kompetencemæssige krav til de voksne, der skal indgå i denne undervisning.

- ./.
- Som beskrevet i høringssvaret fra Pædagogiske Psykologers Forening, så giver det ikke mening at udskille vigtige undervisningsopgaver til faggrupper, der ikke har fagdidaktiske kompetencer.

At kunne håndtere fagligt svage elever kræver, at man har en stor faglig viden både didaktisk og specialpædagogisk. Fra forskningsmæssige undersøgelser, bl.a. ”Effekt og pædagogisk indsats ved inklusion af børn med særlige behov i grundskolen” fra 2012 ved vi, at hvis det overhovedet skal have nogen effekt,

at der er to voksne i klassen, så er helt afgørende, at de begge har en undervisningsmæssig kompetence og særlig viden omkring, hvordan man sætter ind i forhold til eleverne.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at det af loven fremgår, at det er en forudsætning for at benytte § 16 b, at begge voksne har de nødvendige faglige kvalifikationer herunder undervisningsmæssig kompetence.

Skolebiblioteksfunktionen

Det er essentielt, at det team, der virker i skolebiblioteket/læringscentret, har tæt kontakt til og føling med skolens pædagogiske linje og den daglige undervisning, og selv har undervisningskompetencer. Alene derved kan lærere og elever få det fulde udbytte af samarbejdet med skolebiblioteket. Skolebibliotekaren skal på et didaktisk grundlag kunne give lærerne faglig sparring bl.a. i forbindelse med den daglige undervisning og ikke mindst skoleårets planlægning, og give eleverne faglig vejledning i valget af materialer til projektopgaver mv.

Det er derfor helt uforståeligt, at lovudkastet med bemærkningerne til § 30 på side 71 fjerner det faglige grundlag for varetagelse af skolebiblioteksfunktionen.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at bestemmelserne i den gældende bestemmelse om kvalifikationskrav til skolebibliotekarere fastholdes.

Kompetenceløft

Danmarks Lærerforening deler ambitionen, om, at alle elever i folkeskolen i 2020 skal undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv. Som det er udtrykt i lovforslaget § 40, stk. 7.

Kravene til elevernes kundskaber ændrer sig løbende, og det stiller nye krav til lærernes kompetencer. Kompetenceudvikling af alle lærere er således en kontinuerlig proces. Internationale sammenligninger viser tydeligt, at danske læreres deltagelse i faglig kompetenceudvikling er lav. Der er således et massivt behov for at styrke lærernes efteruddannelse.

Efter foreningens opfattelse bør der være fastlagte kriterier for vurderingen af undervisningskompetence. En vurdering, der skal foregå i en dialog mellem leder og lærer fx i forbindelse med drøftelsen om den overenskomstbestemte uddannelsesplan.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at det af lovbemærkningerne fremgår, at der i det partsamarbejde, der er beskrevet i Lov 470 om kompetenceudvikling skal udarbejdes et grundlag for vurderingen af lærerens undervisningskompetence – og at forligskredsen vil følge, hvilke kriterier, der lokalt fastlægges for at tillægge undervisningskompetence.

Det skal bemærkes, at de resurser, der er afsat til ovennævnte kompetenceløft, end ikke kan dække den nedgang, der har været i skolernes efteruddannelsesressourcer gennem de seneste 5 år. Hvis et reelt kompetenceløft af lærerne skal

virkeliggøres kunne det være naturligt at medtænke jobrotationsordninger, så den halve milliard, der i dag bruges på passiv forsørgelse af ledige lærere, bringes i spil. Det vil give mulighed for en ekstraordinær uddannelsesindsats.

Ad 2. Sikring af klassens fællesskab

Et trygt socialt fællesskab, hvor eleverne ikke deles efter fagligt niveau, er den bedste ramme i forhold til at løfte flest elever mest muligt. I Sverige gjorde man sig for ti år siden dyrt købte erfaringer med en såkaldt fleksibel skoledag, hvor eleverne vekslede mellem forskellige fag, aktiviteter og hold. Det svenske Skolverket advarer i dag direkte mod denne udvikling.

Der er ligeledes megen norsk og dansk forskning fra de seneste år, der tydeligt konkluderer, at der er mere problemadfærd i skoler, der betjener sig meget af skiftende grupperinger af eleverne. Forholdet er bl.a. belyst af SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd, der i en rapport fra i år konkluderer, at elever fra resursestærke hjem godt kan klare sig med mere løse faglige rammer, men at det bestemt ikke gælder for elever fra resurssvage hjem.

Det fremgår af rapporten, at såvel elever fra resurssvage hjem som elever fra ressourcestærke hjem alle profiterer af, at læreren bruger relativt megen tid til fælles opgaveløsning i klassen, og at læreren lægger lige megen vægt på faglige som sociale og trivselsmæssige mål for undervisningen.

Det er derfor bemærkelsesværdigt, at en undersøgelse i DR ved skoleårets begyndelse viser, at en meget stor del af skolelederne oplever øget gruppering og niveaudeling er et selvstændigt mål med reformen. Der er en betydelig risiko for, at reformens implementering vil gentage de svenske fejl - og underminerer den enhedsskole, som også OECD har fastslået giver alle elever det største udbytte.

Holddannelse

Den gældende 50 pct-regel for holddannelse er både enkel, objektiv og let forståelig for elever, forældre og medarbejdere. Det er derfor påfaldende, at reglen med begrundelsen ”regelforenklings” foreslås erstattet af regler, der i lovudkastet og bemærkningerne er både diffuse og uforståelige. Ingen elev eller forældre vil kunne vurdere, om de modtager en undervisning, der i væsentligt omfang foregår med udgangspunkt i klassen.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at den nuværende bestemmelse i § 25, stk. 6 om, at eleverne skal undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden fastholdes.

Såfremt dette forslag ikke følges, må der i bemærkningerne til lovforslaget gives kvantitative anvisninger på, hvad der forstås ved ”væsentligt omfang”.

Danmarks Lærerforening kan konstatere, at enkelte skoler allerede inden for den gældende lovs rammer - bl.a. for at kunne takle inklusionsudfordringen - reelt har genindført den niveaudelte skole i enkelte fag. Denne tendens vil kun blive fremmet med dette lovforslag. Hermed fjernes grundprincippet for den enhedsskole, som giver alle elever det største faglige udbytte.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at det præciseres, at bestemmelsen om, at undervisningen tager udgangspunkt i klassen gælder for de enkelte fag - og ikke kun i forhold til den samlede undervisningstid.

Foreningen kan konstatere, at KL allerede i deres budgetvejledning fra juni 2013 fremhæver de øgede muligheder for holddannelse uden begrænsninger i timeomfang eller holdstørrelse som et besparelspotentiale. Denne tilgang til anvendelse af holddannelse er ikke gavnlige for undervisningens kvalitet.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at der i § 17 indføres en bestemmelse om, at undervisning på "storhold" skal modsvares af tilsvarende undervisning på "små hold". Dette skal sikre, at holdstørrelsen for de hold, som den enkelte modtager sin undervisning på, ikke overstiger 28.

Udskoling

De mange forslag til nye regler om hold- og klassedannelse kan betyde, at folkeskolen fremover ikke fremstår som en enhedsskole. En særlig udfordring er mulighederne for toning i udskoling, profillinjer og mulighederne for at vælge (fravælge) andet fremmedsprog, som kan bruges til klassedeling i overbygningen.

Danmarks Lærerforening støtter bestræbelserne på, at de ældste elever får øget indflydelse på valgfag mv. Det er imidlertid væsentligt, at dette ikke fremmer en niveaudelt skole med hhv. "boglige- og praktiske linjer". Det vil i modstrid med lovens intention øge betydningen af social baggrund.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at det præciseres i § 25 a, at profillinjer, tonede udgange, valg (eller fravalg) af andet fremmedsprog eller valgfag ikke må begrænse den enkelte elevs muligheder for at vælge en efterfølgende ungdomsuddannelse - eller laves på grundlag af elevernes faglige niveau.

Klasselærer

Klasselæreren er i dag tillagt den koordinerende opgave i relation til undervisningen for klassen og den enkelte elev. Det bør fortsat være klasselærerens omdrejningspunkt. Klassen og den enkelte elevs faglige og sociale udvikling kan ikke skilles ad.

Danmarks Lærerforening konstaterer, at forslaget om ændret klasselærerfunktion er beskrevet i afsnittet regelforenklinger. Foreningen kan ikke se, hvori forenklingen i forslaget ligger. Det er heller ikke foreningens opfattelse, at det har været et spørgsmål, der er blevet rejst af de politiske partier, der har indgået forliget.

Klasselærerfunktionen har afgørende betydning for forældrenes muligheder for at samarbejde med skolen om klassens udfordringer. Klasselærerfunktionen er internationalt anerkendt som en stor styrke ved folkeskolen.

Danmarks Lærerforening ser gerne, at to lærere inden for klassen kan varetage klasselærerfunktionen i fællesskab. Det vil imidlertid være ødelæggende for klassefællesskabet, når der med lovudkastets tekst åbnes mulighed for, at klas-

selæreropgaven erstattes af en ”kontaktlærerordning”, hvor eleverne på tværs af klasser tilknyttes forskellige lærere og pædagoger.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at forslaget § 18, stk. 5 ændres, så det fremgår, at klasselærerfunktionen eventuelt kan varetages af to af klassens lærere i fællesskab, men ikke kan erstattes af en ”kontaktlærerordning”, hvor eleverne på tværs af klasser tilknyttes forskellige lærere og pædagoger.

Ad 3. Indsnævret faglighed

Som skrevet i indledningen, så er målsætningerne for reformen gode. Det er imidlertid stærkt bekymrende, at de gode mål for reformen om, at alle elever skal blive så dygtige som de kan – og at betydningen af social baggrund skal mindskes, er blevet oversat til meget snævre testmål i matematik og læsning. Danmarks Lærerforening må med bekymring se, at de nationale test med lovforslaget nu også formelt er blevet det styrende kontrolredskab.

Al evalueringens viden viser, at det resulterer i, at indsatsen bliver fokuseret på opfyldelse af disse snævre succeskriterier. Den engelske professor Margaret Brown har redegjort for de engelske erfaringer med få præcise mål, der blev fulgt op af kontrol gennem et nationalt testsystem. Undervisningen i den engelske skole blev mere og mere målrettet mod det, der blev testet. Eleverne blev i begyndelsen dygtigere til det, de blev testet i, men deres faglighed skrumpede til mere og mere at handle om den lille del, som kunne omfattes af testsystemerne.

De nationer, der klarer sig godt i en globaliseret verden, er dem, der evner at kvalificere alle elever, så de kan bruge deres viden og færdigheder også i en nytænkende, kreativ og innovativ sammenhæng. Hvis vi i Danmark, som foreslået snævrer resultatmålene ind til de udvalgte testområder, svigter vi såvel eleverne som samfundet i forhold til fremtidens udfordringer.

I forhold til dette er det bemærkelsesværdig, at det ikke præciseres, hvordan målet om øget tillid til folkeskolen skal vurderes.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at succeskriteriet for elevernes faglige udbytte udvides markant. Danmarks Lærerforening har et bud på, hvordan fagligheden i alle fag kan indgå. Danmarks Lærerforening anbefaler endvidere, at der i lovbemærkningerne skrives ind, at der skal knyttes reel følgeforskning til reformens implementering. En forskning, der skal lægge en bredere faglighedsforståelse til grund for en vurdering af målopfyldelsen af reformens tre mål – og en forskning, der kan give grundlag for en vurdering af, om tilliden til folkeskolen fremmes eller svækkes.

Ad 4. ”Regelforenkling”

Som det fremgår af ovenstående bemærkninger om holddannelse og klasselærerfunktionen, så kan foreningen konstatere, at der i den politiske aftale er tilføjet en række forslag under overskriften ”regelforenkling”, som ikke er reelle forenklinger.

Det er foreningens opfattelse, at størstedelen af disse forslag ikke har grund i forligspartiernes drøftelser. Vi har bemærket, at der i sidste års økonomiaftale mellem regering og KL indgik et bilag om ”regelforenklinger i folkeskolen”.

Undervisningsministeriet har trods flere anmodninger nægtet foreningen aktindsigt i dette bilag. Det er således ikke muligt at vurdere omfanget af den præmis, der fra KL og regeringens side har været fastlagt forud for forhandlingerne i forligskredsen.

Udover problemstillingerne om holddannelse og klasselæreren, vil foreningen kommentere på ”regelforenklingerne” om at nedlægge pædagogisk råd og øge muligheden for fælles ledelse.

Pædagogisk råd

En ophævelse af bestemmelserne om, at der på hver skole skal være et pædagogisk råd vil medføre, at der ikke vil være formelle krav om, at en skole skal have et forum, hvor skolens ledelse og medarbejdere drøfter skolens udvikling.

Dialogen mellem ledelsen og medarbejderne er afgørende for en skoles udvikling. Skoleudvikling sker via denne dialog og en fælles afklaring af, hvilke værdier og mål der er for skolens udvikling.

Det bliver fra politikere og ledere fremhævet, at folkeskolereformen er en kulturændring. Det strider mod al viden om organisationsudvikling, at man i så tilfælde fjerner det eneste forum, hvor det pædagogiske personale samlet kan drøfte ændringerne og rådgive deres leder. Hermed fjernes det ejerskab blandt medarbejderne, der er forudsætningen for kulturændringen.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at der i loven indføres en bestemmelse om, at alle skoler har et forum, hvor det samlede personale og ledelse kan drøfte skolens udvikling.

Fælles ledelse

De foreslåede ændringer af § 24, hvor små skoler fremover defineres som skoler med under 300 elever eller skoler, der uanset elevtal, er placeret i et landdistrikt, vil svække ledelsen på mange skoler. Alle interessenter omkring folkeskolen peger i dag på behovet for en styrket pædagogisk ledelse på skolerne. Det kræver, at ledelsen i dagligdagen har mulighed for en tæt kontakt og dialog med lærerne.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at det præciseres, at alle skoler og selvstændige afdelinger skal have en daglig leder på matriklen.

Der er i lovudkastet § 24a lavet en analog mellem små skoler og små afdelinger. Det fjerner borgernes sikkerhed, at det fremover vil være en forvaltningsdisposition, om man vil følge reglerne for små skoler eller ej. Det må fortsat være et krav til den enkelte kommune, at de beslutter, om de vil have en skolestruktur med små skoler, der følger regelsættet for små skoler, eller om de vil operere med afdelingsopdelte større skoler, der følger de almindelige bestemmelser i loven.

Danmarks Lærerforening anbefaler, at analogien mellem små afdelinger og små skoler udgår af loven.

Afslutning

Danmarks Lærerforening har efterlyst en reform, der kunne være den nødvendige platform for en udvikling af folkeskolen som et langsigtet systematisk projekt, der klart adresserede folkeskolens hovedudfordringer, der bl.a. er inklusionen og uddannelsespotentialet hos de tosprogede drenge. Vi havde gerne set et projekt, der tydeligere byggede på den viden, vi har fra forskningen og praksiserfaringen fra skolerne. Et projekt, som blev tilrettelagt og gennemført i tæt samarbejde med skolens parter - ikke mindst de lærere, der skal sikre udviklingen i elevernes læring.

Danmarks Lærerforening beklager, at lovgiverne med sammenkoblingen af folkeskolereformen og indgrebet i lærernes overenskomst har skabt en situation, hvor intentionerne om at gøre en god skole bedre har meget vanskelige vilkår. Der er ingen lette veje ud af den situation.

Danmarks Lærerforening håber, at vores forslag til justeringer af det fremsendte lovforslag kan medvirke til, at det lokalt bliver lidt lettere at finde vej for løsninger til gavn for elevernes undervisning

Med venlig hilsen

Anders Bondo Christensen

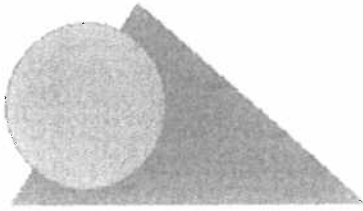

16. september 2013

Kommentarer til høringssvar vedr. ændringer i folkeskoleloven

Oversigt over de faglige foreningers kommentarer til Danmarks Lærerforenings høringssvar vedr. lov om ændringer i lov om folkeskolen

1. Danmarks Matematiklærerforening
2. Dansk lærerforening
3. Danmarks Fysik- og Kemilærerforening
4. Hjemkundskabslærerforening
5. Danmarks Sløjdlærerforening
6. Danmarks Håndarbejdslærerforening
7. Tysklærerforening
8. Danmarks Vejlederforening
9. Pædagogiske Psykologers Forening
10. Danmarks Dramalærerforening
- 10.1. Bemærk bilag medsendt som selvstændigfil
11. Danmarks Skolebibliotekarer
12. Dansk Skoleidræt

Danmarks Matematiklærerforening

Formand Elisabeth Tang, Dyndved Søndergade 9, 6430 Nordborg

Dyndved 15. september 2013

Vedr. Høring over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen

Hermed bemærkninger fra Danmarks Matematiklærerforening

Danmarks Matematiklærerforening ser positivt på den øgede interesse og indsats for matematikfaget - dels flere timer fra 4. årgang, dels den mulighed, der foreligger for at bruge matematik i en tvær- og flerfaglig sammenhæng i den understøttende undervisning og de praktisk/musiske fag. Danmark Matematiklærerforening har udgivet materialer, der kan understøtte en sådan tvær- eller flerfaglig undervisning og har planer om flere.

Ligeledes ser vi frem til, at der iværksættes et forsøgs- og udviklingsarbejde inden for matematik. Danmarks Matematiklærerforening stiller sig her gerne til rådighed i forhold til at medvirke i dele af dette forsøgs- og udviklingsarbejde.

Det beskrevne kompetenceløft af undervisere må efter vores mening ikke ses snævert alene i forhold til linjefagskompetence. Der er behov for efter- og videreuddannelse på mange områder - også hos linjefagsuddannede lærere. Vi vil opfordre til, at kompetenceløftet også medvirker til en øget satsning på uddannelse i og af team, så fagteamene på skolerne bliver rustet til de nye opgaver i reformen.

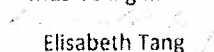
Danmarks Matematiklærerforening anerkender det oftest fine samarbejde mellem pædagoger og lærere i skolen. Vi vil gå ud fra som en selvfølge, at de pædagoger og andre faggrupper, der med reformen skal understøtte undervisningen, har de fornødne kompetencer til at løfte opgaven.

I aftaleteksten beskrives der et tiltag for at udvikle en test, der skal kunne teste for talblindhed. Vi er bekymrede for, at udviklingen af en sådan test kan blive hastet igennem, for at den skal være klar til august 2014. Vi forventer, at der bliver tid til at undersøge forskning fra andre lande fx Norge, der har arbejdet med dette i flere år. Det er vigtigt, at en sådan test fokuserer på handlemuligheder i stedet for forklaringer.

Danmarks Matematiklærerforening anerkender, at der er behov for en forenkling af Fælles Mål med fokus på faglighed, differentiering og inklusion. Vi er dog betænkelige ved, at alle fag skal kunne rummes i en fælles skabelon. Vi vil anbefale, at OECDs kompetencebegreb ikke udelukker, at vi fortsat skal arbejde med de otte matematiske kompetencer.

Vi ser frem til den skitserede omlægning af de nationale test. Som det er nu, bliver kun en mindre del af de fælles mål testet med de standardiserede tests. Vi håber på, at omlægningen vil betyde, at testene kan dække alle mål og således blive det pædagogiske værktøj, som der lægges op til. Vi kunne tænke os, at der - måske på frivillig basis - blev tilbudt andre evalueringsformer, der kunne evaluere andre elementer af de faglige mål, eleverne skal nå. Et godt eksempel kunne være centralt stillede opgaver til fx 5. og 8. årgang, der løses med en projektopgave. Danmarks Matematiklærerforening har gode erfaringer med projektarbejdsformen i matematik på 8. årgang i forbindelse med Nordisk Matematikkonkurrence. Danmarks Matematiklærerforening vil gerne bidrage til, at der gøres erfaringer på området.

Med venlig hilsen

Elisabeth Tang

Formand for Danmarks Matematiklærerforening

Bilag 4 til pkt. om folkeskolereformen

Udtalelse til Forslag om ændring af Folkeskoleloven

I Daneklærerforeningens Folkeskolesektion konstaterer vi med tilfredshed at lovforslaget slår fast at det er læreren der har ansvaret for undervisningen. Som en konsekvens heraf ville det være velkomment om lektiecafé, understøttende undervisning og fordybelsestid blev beskrevet mere sammenhængende med undervisningen og dens evaluering, altså med den undervisningsansvarlige lærer som planlægger, tovholder og evaluator; ikke mindst når man tager i betragtning at ønsker til disse timers anvendelse i omfang synes omvendt proportionale med den tid der er afsat!

Vi noterer os at vores fag, dansk, tillægges mere tid på mellemtrinnet. Imidlertid er vi ikke overbeviste om at en forøgelse i tid vil give en tilsvarende kvalitetsforøgelse af elevernes udbytte med mindre der fokuseres langt mere på undervisningens indhold. I lovforslaget foreslås forsøg der skal udvikle nye undervisningsmetoder; altså også et initiativ der er af overvejende instrumentel karakter.

Omkring det indholdsmæssige som efter vores opfattelse burde have den højeste prioritet i forbindelse med en højnelse af undervisningens kvalitet, foreslår man i lovforslaget at forenkle de fælles mål. Dette forslag får os - sammenholdt med den gennemgående instrumentelle tone i lovforslaget - til at frygte en nedprioritering af danskfagets bidrag til elevernes dannelse til fortolkende og kontekstbevidste mennesker der kan begå sig i en moderne verden, både på arbejdsmarkedet og personligt.

En justering af de fælles mål skal være velkommen, for verden har udviklet sig siden seneste revision af målene. Og der er gjort erfaringer i praksis. Men de bør bestemt ikke revideres i forenklet retning!! Med den relativt korte tid der er afsat til drøftelse af det faglige indhold, forudser vi at forenklingen vil ske med hensyntagen til det evaluerbare, således at eleverne vil blive undervist i mere afgrænsede faglige stofområder og dermed opnå bedre evalueringer.

Altså højere karakterer til børn med rimelige færdigheder, mindre viden og langt færre kompetencer.

De unge der skal begå sig i et komplekst samfund, fortjener at undervisningens indhold bliver gjort til genstand for seriøse drøftelser blandt professionsudøvere med mange forskellige skolebaggrunde af social, kulturel og arbejdsmæssige kontekster. Eleverne har behov for og krav på at møde et danskfag der præsenterer indhold og situationer som giver dem færdigheder, viden og kompetencer til at møde både det kendte og det uforudsigelige. Dansk er bestemt et færdighedsfag, men også – og ikke mindst – et dannende fortolkningsfag. Ikke alt her i verden kan gøres op i de højdespring der af skolerådets fremtrædende forenklingfortaler har været anvendt som argument for forsimplingen.

Daneklærerforeningens Folkeskolesektion

v. Jens Raahauge, formand

Danmarks Fysik- og Kemilærerforening

Landsformand
Peter Jensen
Frederik VII vej 1
3400 Hillerød
28 14 20 19
e-mail: peter.jensen89@skolekom.dk

Til
Danmarks Lærerforening
Att: Åse Bonde

Vedr. Høringssvar i forbindelse med læringsreform.

Danmarks Fysik- og Kemilærerforening finder reformen uambitiøs i forhold til naturfagene. Der står at „Natur/teknik er et vigtigt dannelsesområde“. Det afspejles ikke i at faget som, det eneste naturfag er tillagt en ekstra lektion i 2. og 4. klasse. Det er et meget lille fagligt løft.

Fysik/Kemifaget er ikke tillagt ekstra timer eller nogen form for opmærksomhed på trods af, at der er et ønske fra regeringen om et stærkt fokus på naturfagene, hvilket blandt andet er udtalt af Morten Østergaard Kristensen minister for forskning, innovation og videregående uddannelser på Akademiet for tekniske videnskabers konference om den fremtidige mangel på undervisere i naturfagene den 21.08.2013.

På konferencen var der konsensus om at den danske velfærd også var afhængig af vi fortsat kan levere nogle af verdens bedste kandidater indenfor det naturfaglige vidensområde. Grundlaget for dette begynder i folkeskolen.

Derfor bliver vi nødt til at give området en øget bevågenhed – også i en kommende folkeskolereform.

Danmarks Fysik- og Kemilærerforenings anbefalinger er derfor at faget sikres gode udviklingsmuligheder.

Dette kunne eksempelvis gøres ved følgende tiltag:

- Styrke den naturfaglige kultur i folkeskolen.
- Igangsætte forsøgs og udviklingsarbejder både i forhold til samarbejde og evaluering.
- Fortsat give mulighed for gruppeprøve i Fysik/Kemi.
- Øget undervisningstid så både den praktiske- og den teoretiske dimension af naturfagsundervisningen kan blive tilgodeset.

Til slut vil vi gerne henlede opmærksomheden på, at der pt. mangler linjefagsuddannede undervisere i natur/teknik, og at der i de kommende år også vil mangle linjefagsuddannede i de andre naturfag. Vi vil også gøre opmærksom på, at naturfagslaboratorierne er et særligt undervisningsområde med meget spændende udstyr.

Derfor bør det kun være lærere med relevant linjefagsuddannelse, der har adgang til lokalerne og til at anvende udstyret.

Med venlig hilsen

Peter H. Jensen
Landsformand DFKF

Vivede møllehuse 13,
4640 Faxe
Tlf. nr.: 56714482
Formanden@hjemkundskab.nu

Faxe, den 16. september 2013

Att.: Undervisningsministeriet

Vedr.: Høring over forslag til lov om ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love, og svar herpå fra Hjemkundskabslærerforeningen

Hjemkundskabslærerforeningen imødeser nyt navn af vores fag i folkeskolen, og kan konstatere, at dette er tilgodeset i fremsendte lovforslag, således at faget fremover hedder madkundskab. Vi anser fagets centrale kundskabs- og færdighedsområder imødekommet ved dette navneskift.

Til nr. 16 Og 29. §1, nr. 5 b, (§ 9, stk. 1, og § 14, stk. 3, 1. pkt.) heri anføres det, at faget hjemkundskab ændrer navn OG indhold. Hvorledes fremkommer denne indholdsændring??

Signifikant for vores fag er, at det både indeholder faglig undervisning, herunder obligatoriske emner, samt afsættet for understøttende undervisning. Det har særlige inklusions- OG integrationsfremmende forudsætninger.

Madkundskab har et naturligt afsæt i den daglige tilførelse af 45 minutters motion og bevægelse, som understøttende undervisningsvirksomhed. Ikke mindst, når vi taler om ernæringsmæssige og præstationsfremmende facilitatorer.

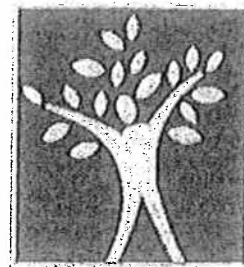
Af særlige ønsker for den fremadrettede praksis omkring faget madkundskab ønsker vi at angive behovet for faguddannede undervisere. At faget etableres i og omkring lektionerne op til spisebrikvarteret, både for så vidt angår valgfagsplaceringen som

den obligatoriske del af undervisningen. En berømmelse af et minimumtimetal (jfr. §16) der angiver 3 lektioner pr. undervisningsgang ved hhv. valgfags- og den obligatoriske undervisning. En anvisning på ikke under 15 kr. pr. elev pr. undervisningsgang til indkøb. En berømmelse af 5 lektioner pr. klasse, pr. år, til indkøb, for underviseren. Her ud over er madkundskab et oplagt område hvortil et element af forskellige forløb og læringsaktiviteter motiverer understøttende undervisning der har direkte fagrelateret indhold i forhold til de obligatoriske emner, og til opgaver der sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel knytter sig. I vores fag sker koblingen mellem teori og praksis, med udgangspunkt i virkelighedsnære problemstillinger tydeligere, end noget andet sted. Eleven får rig mulighed for at afprøve, træne og repetere de færdigheder og kompetencer, de tilegner sig i undervisningen.

De bedste hilsener
På foreningens vegne
Lone Carlson
Formand for Hjemkundskabslærerforeningen

1. September 2013

Hørings svar vedr. folkeskolereformens lovtækt og øvrige implementering

Danmarks
Sløjd lærerforening

Danmarks Sløjd lærerforening ønsker med følgende forslag til lovtækt og kommentarer vedrørende implementeringen af folkeskole reformens nye håndværksfag *Håndværk&design* og justeringer af øvrige praktiske valgfag, at sikre de politiske intentioner bag disse, bliver tilgodeset bedst muligt i den praktiske implementering på de enkelte skoler landet over, og i fuldt omfang på et fast fælles lovgrundlag.

Følgende ændringer i lovtækt anbefales :

- Tætmættet for håndværk&design skal kun optræde som obligatorisk mindstetmætt med 8 lektioner over de tre mellemtrinår 4.- 6. med beskrevne slutmål for 6. klassetrin.
- Udskolingsvalgfaget på 7.-9. klassetrin *Håndværk&designs* trin og slutmål, skal beskrives som en forlængelse af det obligatoriske mellemtrin fag håndværk&design .
- Eksterne undervisere, skal i alle praktiske fag med skærpet tilsyn, altid ledsages af linjefagsuddannet lærer, både på skolen og eksternt.

Med indførelsen af det nye fag Håndværk&design, fremstår faget reelt med en linjefagsdækning på 0% .

For at sikre en landsdækkende reel ensartet og kvalitativ implementering af fagene Håndværk&design på mellemtrinnet, udskolings valgfaget Håndværk&design og øvrige beskrevne praktiske valgfag på 7.-10.klassetrin anbefales følgende:

- At der specifikt bliver tildelt en fast procentdel af efteruddannelsespuljen til efteruddannelse af sløjd- og håndarbejds lærere og skoleledere i forhold til varetagelsen og implementering af håndværk&design på alle trin og nye håndværksmæssige valgfag.
- At der udpeges min. 1 faglig vejleder i Håndværk & design i hver kommune, der gennem efteruddannelse får kompetence til at vejlede, såvel ledelser som faglærere på de enkelte skoler i kommunerne.
- At læreruddannelsens Håndværk&design bliver tilpasset i indhold og omfang, til at kunne varetage alle trin indenfor Håndværk&design og udskolings mange nye valgfag. Dertil bør en tilpasning ske, i f.h.t. udbuddet af H&D som undervisningsfag på læreuddannelserne i de kommende ti år, så det passer til den lave linjefagsdækning af folkeskolefaget H&D landet over.
- At der bliver etableret en efter-videreuddannelse for håndværk&design, praktisk didaktik og teknisk innovation.

På vegne af Danmarks Sløjd lærerforenings hovedstyrelse

Wisti Pedersen, formand for

Danmarks Sløjd lærerforening

Den moderne sløjd - Klar til fremtiden!

Spørgsmål til kontaktes til Danmarks Sløjd lærerforening på: tilkæudvalg@slodl.dk eller Stina Holgaard 2055 9449 - Formand Wisti Pedersen 2357 7000

Løjt den 1/9, 2013

Til DLF v. Aase Bonde Høringssvar til forslag om ændring af folkeskoleloven

Det foreslås, at Håndværk og Design skal erstatte fagene håndarbejde og sløjd.

Af § 8 stk. 10 fremgår det, at Håndværk og Design skal indføres fra 2016/17, men kan indføres fra 2014/15.

- Det er for sent, hvis man ønsker at prioritere faget, skal det indføres nu, der har været usikkerhed på fagområdet siden 2007. Det har medført, at håndarbejde og sløjd mange steder er kraftigt nedprioriteret, og der er blevet uddannet meget få lærere med liniefagskompetencer på området.
- Faget indgår i pulje med madkundskab (§5 stk.2). Hvilket er uhensigtsmæssigt, idet man ikke kan se, hvor mange timers undervisning, det enkelte fag har.
- Det er problematisk, at man ønsker at oprette et nyt fag, uden at anføre et minimumstimal. Af bilag 1 fremgår det, at Håndværk og Design samt Madkundskab fra 4.-7. klassetrin tilsammen har 390 timer (vejledende timal) Det er samme timal som den nuværende folkeskolelov anviser. Der skal være obligatoriske timer til HD. Hvis faget skal komme godt fra start, skal det som minimum tildeles 2 ugentlige timer fra 4. til 7. klassetrin. Håndværket er stadig centralt i faget, og det kræver tid at lære håndværksprocesser.
- Når der er tildelt timer til fag med et minimums timal, hvem fastsætter så fordelingen af de øvrige timer for hvert klassetrin. Skal det vejledende timal for årgangen være udgangspunkt for fordelingen til de øvrige fag? Eller kan f.eks. en skolebestyrelse fastlægge en profil, som flytter timer til et bestemt fagområde?
- I nye (forenklede) fælles mål, bør der for Håndværk og Design indføres trinmål, som beskriver, hvilke håndværksmæssige kompetencer eleverne skal have. Fagets mål skal opfyldes, og dermed skal man tage stilling til antallet af timer for opfyldelse af målene. Tidligere faghæfter (fælles mål) er møntet på vejledende timal, men mange skoler har kørt på minimumstimal, så målene har ikke kunnet opfyldes.
- For Håndværk og Designs vedkommende har man intet fag at se tilbage på, men her bør man som minimum skele til nuværende vejledende timal for håndarbejde og sløjd.

DANMARKS HÅNDARBEJDSLÆRERFORENING

- Fint at der indføres et obligatorisk valgfag fra 7. årgang, men hvilke betingelser er der for oprettelsen af valgfag. Er valgfagsrækken fastlåst?
- Understøttende undervisning skal bl.a. styrke elevernes alsidige udvikling, sociale kompetencer, motivation og trivsel. Samt bidrage til at hæve det faglige niveau. Hvis nogle af fagets områder flyttes til understøttende undervisning, skal der sikres sammenhæng til den fagfaglige undervisning.

Øvrige kommentarer.

Med indførelse af et nyt fag og en forenkling af fælles mål har jeg det store håb, at vi undgår det misforhold, der på nuværende tidspunkt er mellem fælles mål og den faktiske undervisning.

Målene er alt for omfangsrige, de er formuleret sådan, at målene kun kan nås, hvis man underviser på vejledende timetal, men stort set alle kommuner har undervist på minimumstimetal, og der foreligger ingen prioritering af målene.

Det er vigtigt at få diskuteret, hvad indholdet i fagene skal være, og hvilke kompetencer eleverne skal have.

For Håndværk og Designs vedkommende kræves en massiv efteruddannelse af lærerne. Mange undervisere har kun kompetence indenfor enten sløjd eller håndarbejde. Design har fået en fremtrædende plads, designprocessen kræver kompetencer og viden, som ikke nødvendigvis har været en del af lærernes uddannelse.

Lokalerne er ligeledes en stor udfordring, da de både skal kunne rumme arbejdspladser til hårde og bløde materialer. Både efteruddannelse og lokaleindretning vil medføre store udgifter for skolerne/ kommunerne.

Mvh.
Hanni Eskildsen
Danmarks Håndarbejds lærerforening

Emne: Høring over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen

Svar fra Tysklærerforeningen for Grundskolen (TLFG)

Vedr. § 5 stk. 2 pkt. e:

»e) tysk eller fransk som 2. fremmedsprog på 5.-9. klassetrin, jf. dog stk. 3. Skolen skal udbyde tysk og kan vælge at udbyde fransk som en alternativ mulighed for de elever, der måtte ønske det.«

Svar: TLFG ser med tilfredshed på, at tysk udbydes fra 5. klasse og at 2. fremmedsprog gøres obligatorisk. Det er også meget tilfredsstillende at se, at tysk fremadrettet, som i gældende lov, skal tilbydes alle elever.

Vedr. § 5 stk. 3:

»Stk. 3. Skolens leder kan efter samråd med en elevs forældre og elevens lærere samt efter eventuel inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning fritage eleven for tysk eller fransk som 2. fremmedsprog, jf. § 5, stk. 2, nr. 1. litra e, fra 7. klassetrin, hvis det er til elevens bedste.«

Svar: Når vi går ind for, at 2. fremmedsprog skal være obligatorisk, så mener vi principielt, at det bør gælde hele forløbet indtil afslutningen af 9. klasse. Vi opfordrer til, at det tydeliggøres, at fravalget af 2. fremmedsprog må være undtagelsen for meget få elever.

Vedr. § 9, stk. 1, affattes således: »Ud over den undervisning, som skal tilbydes efter §§ 5, 7 og 7 a, kan der tilbydes eleverne på 7.-9. klassetrin undervisning i følgende fag og emner som valgfag: 1) Tysk, 2) fransk, 3) spansk, 12) almindelige indvandrersprog ... «.

Svar: Vi mener, at ALLE elever skal have mulighed for at vælge et tredje fremmedsprog. Derfor opfordrer vi til, at lovteksten ændres, så det pålægges alle skoler at tilbyde et tredje fremmedsprog som valgfag.

Vedr. 2.2.4. Fornyelse af folkeskolens afgangsprøver

Gældende regler

Hver elev skal i dag i 9. klasse aflægge to prøver i faget dansk og en prøve i hvert af fagene matematik, engelsk og fysik/kemi, som aflægges som bundne prøver. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som fastsættes ved udtrækning efter undervisningsministerens bestemmelse inden for henholdsvis fagblokken humanistiske fag og fagblokken naturfag.

Inden for fagblokken humanistiske fag er engelsk, kristendomskundskab, historie, samfundsfag og tysk/fransk prøvefag til udtræk. Inden for fagblokken naturfag er biologi, geografi og mundtlig matematik til udtræk.

De afsluttende prøver i folkeskolen, der finder sted ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin, betegnes i dag som folkeskolens afgangsprøver.

Svar: Når 2. fremmedsprog skal styrkes, handler det ikke kun om begyndelsestidspunktet. På mange måder er problemerne for 2. fremmedsprog et spørgsmål om fagets status. Vi foreslår derfor, at 2. fremmedsprogs status styrkes ved, at tysk/fransk mht. FSA-prøven ligestilles med engelsk, dvs. at mundtlig tysk/fransk bør afholdes som en bunden prøve (således at det kun er skriftlig tysk/fransk, som bliver prøver til udtræk).

Valgfagene og FSA-prøven

Vi har i lovtæksten ikke kunnet finde noget om, hvorvidt der skal være FSA-prøver i forbindelse med valgfagene. Vi går ud fra, at eleverne, som det er tilfældet i dag, kan gå op til en FSA-prøve i tysk og fransk, hvis de har faget som 3. fremmedsprog. Den mulighed bør også være til stede, hvis man vælger andre fremmedsprog end tysk eller fransk som et valgfag. Dette handler igen i høj grad om at give sprogfagene status. Og så viser de nuværende erfaringer med et folkeskole-spansk uden prøve, at et prøveløst sprogfag i folkeskolen ikke er nogen succes. I dag skal elever, som har spansk i folkeskolen, "begynde forfra" i ungdomsuddannelserne. De har ikke mulighed for at få spansk som fortsættersprog i gymnasiet. Det er meningsløst, hvis elever efter et treårigt forløb med spansk som valgfag i folkeskolen, skal "starte forfra" med begynder-spansk i gymnasiet. Politikerne må sørge for, at man i ungdomsuddannelser kan "bygge ovenpå" sprogkundskaberne fra folkeskolen. Alt andet er spild af ressourcer! Tysklærerforeningen har forelagt problemstillingen for Spansklærerforeningens formand, som støtter op om vores synspunkt, at et treårigt spansk valgfag i folkeskolen bør kunne fortsættes i gymnasiet med spansk som fortsættersprog. Det kræver – så vidt vi ved –, at eleverne kan aflægge en FSA-prøve i spansk. Vi opfordrer til, at dette problem bliver løst i den nye folkeskolelov.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For elever, der i skoleåret 2014/15 begynder i 7., 8. eller 9. klasse finder de hidtil gældende vejledende timetal for tilbudsfagene tysk eller fransk

fortsat anvendelse. Tilsvarende gælder for elever, der begynder i 8. klasse i forhold til geografi.

Svar: Elever, der begynder i 5. klasse, får en enkelt lektion ekstra i tysk/fransk til hele forløbet fra 5.-9. klasse. Man kan betvivle, om denne ekstra lektion overhovedet gør nogen gavn set i lyset af nedskæringerne i udskolingen (se vores kommentarer mht. til disse). MEN, hvis politikerne mener, at en enkelt ekstra lektion til hele forløbet giver en styrkelse af undervisningen, hvorfor er det så kun eleverne i 5. klasse, der skal have en lektion ekstra? Hvorfor skal eleverne i 7., 8. og 9. klasse så ikke have en lektion ekstra (samt eleverne i 6. klasse, som jo åbenbart skal følge den nye vejledende timeplan med nedskæringer i 8. og 9. klasse). Hvorfor skal disse 4 årgange ikke have en lektion ekstra?

Vedr. Nye timetal (minimumstimetal og vejledende timetal) for fagene

(Bilag 1)

Svar: "For at styrke undervisningen i 2. fremmedsprog fremrykkes 2. fremmedsprog i tysk eller fransk til 5. klasse og gøres obligatorisk. Det betyder, at der i 5. og 6. klasse afsættes henholdsvis én og to ugentlige lektioner til tysk eller fransk i den vejledende timestfordeling." (citater fra aftaleteksten).

Det lyder flot, at der "afsættes" 3 ugentlige lektioner. Men når vi nærlæser forslaget og ser på bilag 1", så opdager vi, at det, der beskrives som en styrkelse af tysk/fransk med 3 ugentlige lektioner, bliver til en regulær svækkelse af 2. fremmedsprog i udskolingen, idet der skæres i alt 2 lektioner i 8. og 9. klasse. Det er intet mindre end fatalt! Det er i udskolingen, at eleverne skal forberede sig til afgangsprøverne, både mundtligt og skriftligt.

Det kræver tid, hvis eleverne i udskolingen skal leve op til Fælles Mål til prøverne. I øjeblikket klarer eleverne sig dårligere i tysk og fransk end i engelsk til folkeskolens afgangsprøver. Tysk har her et særligt problem, da de gennemsnitlige tyskkarakterer "skraber bunden" (modsat engelsk, hvor karaktererne ligger helt i top).

Vi havde håbet, at reformen mht. 2. fremmedsprog ville medføre en reel og markant styrkelse. Alle er enige om, at engelsk er vigtig – men engelsk er ikke nok, og eleverne bør i folkeskolen kunne afslutte 2. fremmedsprog – også tysk og fransk – med succes, så de får lyst til at vælge andre fremmedsprog end engelsk i ungdomsuddannelserne, og så de bliver i stand til at arbejde på andre sprog end engelsk i de videregående uddannelser. Det er på høje tid at bryde den onde spiral for fremmedsprogene.

Engelsk er ikke et nødlidende fag i folkeskolen. Vores elever er dygtige til engelsk, og de bliver dygtigere år for år. Dette faktum kan alle forvise sig om ved at gå ind på ministeriets webside og kigge på karaktergennemsnittene ved FSA. I de seneste 6 år er folkeskoleeleverne kontinuerligt blevet dygtigere til mundtlig engelsk. Fra 2006 til 2012 er karaktergennemsnittet i mundtlig engelsk steget fra 6,7 til 7,4. Mundtlig engelsk topper nu listen sammen med

mundtlig dansk! Og hvordan ser det så ud for mundtlig tysk? I 2012 var karaktergennemsnittet 5,8. Tysk skraber bunden i forhold til alle andre fag! Det er tyskfaget, som trænger til flere timer og ikke engelsk! Timerne til styrkelse af andet fremmedsprog kunne derfor findes ved at undlade at tilføre engelsk ekstra timer i første og anden klasse. Engelsk har reelt ikke brug for disse ekstra timer, men det har tysk og fransk i allerhøjeste grad!

På vegne af Tysklærerforeningen for Grundskolen den 01.09.2013

Hjalmar Jess, Formand for sprogpolitisk udvalg

Flemming Nygaard, Formand for TLFG

Åse Bonde

Fra: Helene Valgreen <HELV@dpu.dk>
Sendt: 1. september 2013 23:08
Til: Åse Bonde
Emne: SV: [Fwd: VS: Høring over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen]

Kære Åse Bonde

Danmarks Vejlederforening takker for muligheden for at ytre sig i forhold til Danmarks Lærerforenings høringssvar. Vi har ét tema, som vi finder afgørende væsentligt:

Med det store tilbagevendende fokus på unges valg af uddannelse og erhverv finder vi det afgørende, at Uddannelses-, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering (UEA) med folkeskolereformen for alvor og i praksis finder fodfæste i folkeskolen og opgraderes og opkvalificeres i form af enten:

- 1) et selvstændigt fag (ikke timeløst) fra 3. klasse og hele vejen op igennem skoleforløbet eller
- 2) som en udvidelse af den nuværende timeløse ordning med UEA med et supplement af et selvstændigt fag (ikke timeløst) under navnet "Karrierelæring" i udkolingen.

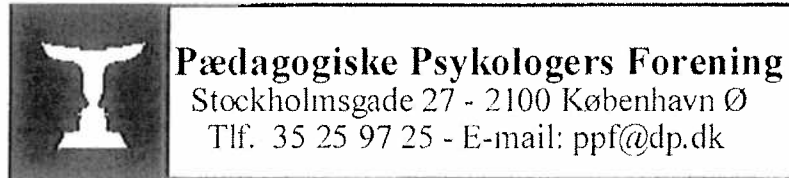
Mange hilsener fra Helene Valgreen

Helene Valgreen – Formand for Danmarks Vejlederforening Videnskabelig assistent Aarhus Universitet, Campus Emdrup Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Forskningsprogrammet for Livslang Læring Tuborgvej 164, lok. B226, 2400 København NV

Direkte tlf: 8716 3592/ 40444108, E: helv@dpu.dk edu.au.dk

----- Original Message -----

Subject: VS: Høring over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen
From: Åse Bonde <ABO@dlf.org>
Date: Mon, August 26, 2013 11:02
To: "'Biologforbundet'" <ah@fimus.dk>
'Børnerhaveklasseforeningen' <bkf@school.dk>
'Danmarks Billedkunstlærere'
<landsformanden@danmarksbilledkunstlaerere.dk>
'Danmarks Fysik- og kemilærerforening (peter.jensen89@skolekom.dk)' <peter.jensen89@skolekom.dk>
'Danmarks Håndarbejds lærerforening' <hanni.eskildsen@skolekom.dk>
'Danmarks IT-vejlederforening' <john.klesner@skolekom.dk>
'Danmarks Matematiklærerforening (etan@sonderborg.dk)'
<etan@sonderborg.dk>
'Danmarks Skolebibliotekarer' <cc@skolebib.org>
'Danmarks Sløjdlærerforening' <l-rosen@post6.tele.dk>
'Danmarks Specialpædagogiske forening'
<formand@specialundervisere.dk>
'Danmarks Vejlederforening' <formand@danmarksvejlederforening.dk>
'Dansk lærerforeningen' <sekr@dansklf.dk>
'Foreningen af AKT-konsulenter (jybo@faxekommune.dk)'
<jybo@faxekommune.dk>
'Foreningen af lærere i historie og samfundsfag (tanja@falihos.dk)' <tanja@falihos.dk>
'Foreningen af pædagogisk personale ved Centre for undervisningsmidler (pmo@viauc.dk)' <pmo@viauc.dk>

1. september 2013

Udtalelse om udkast til Forslag om lov om ændring af folkeskolen m.v.

Vi vil knytte nogle overordnede betragtninger til det meget omfattende lovforslag.

Vi bemærker, at det anerkendes, at den danske folkeskole leverer en vældig god indsats i retning af at uddanne elever til at være aktive og konstruktive samfundsborgere med gode samarbejdsevner og sociale kompetencer. Samtidig anerkendes, at der er en god debatkultur på skolerne med et godt socialt klima.

Der peges så på, at det faglige niveau ikke er tilstrækkeligt højt i dansk og matematik, og at der er 15 – 17 % af eleverne, der forlader skolen uden tilstrækkelige kundskaber inden for disse fagområder. Der er desuden for mange elever, der henvises til specialundervisning.

Det må antages, at udspillet ikke mindst sigter på at løse disse problemstillinger, der jo især omhandler de ressourcetsvage elever. Samtidig antages det, at udspillet vil virke fremmende på ønsket om øget inklusion.

Det hævdes, at udspillet i vid udstrækning bygger på den bedst tilgængelige viden om, hvorledes der opnås gode resultater i skolen samtidig med, at trivslen og den alsidige udvikling tilgodeses.

Vores fokus vil tage udgangspunkt i, hvorvidt det er troværdigt at antage, at lovforslaget med de nævnte følgetiltag kan leve op til ønsket om at sikre et bedre fagligt udbytte for de ressourcetsvage elever og samtidig virke fremmende for øget inklusion. Vigtigheden i udfordringerne i undervisningen af disse målgrupper optager os også meget. Vi mener, at vi har en hel del erfaring og teoretisk og forskningsmæssig viden, der tilkendegiver, at der vil skulle helt andre og mere omfattende tiltag til, for at der kan være en realistisk tiltro til, at det foreliggende udkast kan ændre på de forelagte problematikker.

Hvad ved vi generelt om implementering af folkeskolelove og udviklingsønsker?

Helt generelt kan det i hvert fald konkluderes, at forslaget ikke bygger på de mere end 100 forskningsrapporter fra forsøgs- og udviklingsarbejder i folkeskolen gennem de seneste 30 år, jfr. Nielsen 2001. Der tænkes ikke mindst på folketingets store 7-punktsprogram fra 1980'erne, hvor der blev afsat 400 millioner til forsøgs- og udviklingsarbejde samt statens forsøg om folkeskolen år 2000.

I samtlige evalueringsrapporter konkluderes, at ændringer i folkeskolen er svært. Det hænger primært sammen med, at følgetiltagene til at opnå positive mærkbare ændringer ikke har sikret, at man har nået den enkelte lærer. Der er meget langt fra de politiske kompromisser på Christiansborg til den enkelte lærer ude i klasseværelset. Og når man ikke læreren – ja så når man slet ikke eleverne. Ja, man kan faktisk gøre det sværere for de svage elever, når man gennemfører strukturændringer, som ikke bliver tilstrækkeligt forstået og accepteret af de enkelte lærere.

Rapporterne konkluderer, at der er meget langt mellem de forskellige beslutningssystemer fra Christiansborg til den enkelte lærer i klasseværelset, og der er ingen sammenhæng mellem de forskellige niveauer fra Folketinget, over Undervisningsministeriet til kommunalbestyrelsen, skolebestyrelsen, skoleledelsen, lærerteamet – og til den enkelte lærer i klasseværelset.

En anderledes og mere varieret skoledag/understøttende undervisning

Forslaget lægger op til en anderledes og mere varieret skoledag. Det nye begreb ”understøttende undervisning” skal være med til at sikre dette. Den understøttende undervisning skal både være med til at løfte det faglige niveau, og det skal styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidig udvikling, motivation og trivsel. Det er lærerens opgave at sikre sammenhæng i undervisningen og det faglige indhold i den understøttende undervisning, og lærerne skal således tage del i planlægning og tilrettelæggelse af den understøttende undervisning. Skolelederen skal sikre, at det sker.

Vi kan være bekymret for, at samarbejdet mellem lærere og fx pædagoger risikerer at komme til at hænge for lidt sammen – især for de svage elever.

Undervisning i folkeskolen kræver professionelle, der har tre hovedkompetencer:

Læreren kender sine elever grundigt, læreren er dygtig i sine undervisningsfag og læreren er dygtig til at undervise i sine undervisningsfag. Folkeskolen bygger på dette grundlag.

Det er ikke efter vores mening muligt at udskille vigtige undervisningsopgaver til andre faggrupper, der ikke har disse kompetencer, fx opgaver i forbindelse med trivsel, alsidig udvikling og ro i klassen. Det hele må hænge sammen. Hvis det ikke er tilfældet, er der jo en uddannelsesopgave for de involverede lærere – og ledere.

Mere holddannelse/den fleksible skole

Forøget mulighed for holddannelse præsenteres også som et vigtigt led i forslaget. Det hviler bestemt heller ikke på nyere forskningsmæssig viden i forhold til, hvad der skal til for at undervise såvel svage elever som elever med behov for klare rammer og struktur – tværtimod. Der er megen norsk og dansk forskning fra de seneste år, der tydeligt konkluderer, at der er mere problemadfærd i skoler, der betjener sig meget af skiftende grupperinger af eleverne. Det samme gælder stor anvendelse af individualiseret undervisning. Forklaringen er jo ret indlysende, da de elever, der udgør den primære målgruppe for lovforslaget jo netop er elever, der har brug for trygge rammer, stor forudsigelighed, få lærerrelationer, få kammeratrelationer. De har svært ved at klare skift i de vantede strukturer, og de skal forberedes grundigt.

Disse forhold er blevet godt og grundigt belyst i en omfattende rapport fra SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd fra 2013. Her konkluderes det, at elever fra ressourcestærke hjem sagtens kan klare sig med mere løse faglige rammer, men at det bestemt ikke gælder for elever fra ressourcesvage hjem.

Det konkluderes heldigvis også, at såvel elever fra ressourcesvage hjem som elever fra ressourcestærke hjem alle profiterer af, at læreren bruger relativt megen tid til fælles opgaveløsning i klassen, og at læreren lægger lige megen vægt på faglige som sociale og trivselsmæssige mål for undervisningen.

Vi kan være bekymret for, at lovforslaget fortsætter den helt uhenigtsmæssige tendens i forhold til udvikling af den såkaldt fleksible skole. Det kan de 80 % sagtens leve med, for de trækker bare på deres hjemlige baggrund. Men de resterende elever – som jo står centralt i lovforslaget - har ikke nok at trække på, så de vil i givet fald få yderligere problemer. Det er ikke nok at skrive, at skolelederen har ansvaret for at sikre, at dette skrækscenarie ikke kommer til at finde sted.

Hvilke tiltag vil være nødvendige for en kvalificeret udvikling af folkeskolen?

Det er vores vurdering, at de fremlagte følgetiltag er helt utilstrækkelige til at kunne tro på en konstruktiv udvikling af folkeskolen til gavn for de svageste elever.

Alle undersøgelser siger samstemmende, at læreren er den vigtigste enkeltfaktor for kvaliteten af undervisning i folkeskolen. Hvis ikke man når læreren, er det skønne spildte kræfter – i bedste fald.

Læreruddannelsen

Hvordan når man så læreren? Ja, der kan man jo også gå til forskningen, der klart siger, at det allervigtigste element er at sikre en tilstrækkelig grunduddannelse, der sikrer, at læreren kan leve op til nutidens udfordringer i folkeskolen. Der kan vist ikke være stor faglig uenighed om, at det må indebære en længere og forkningsbaseret læreruddannelse på fem år, som vi bl.a. kender det fra Finland. Det læreren får ind på rygmarven i sin grunduddannelse har en tendens til at være meget svær at ændre senere i forløbet – i særlig grad, hvis der ikke sættes helhjertet herpå.

Det er ikke nok at lave en såkaldt ny læreruddannelse, hvor man bare flytter lidt rundt på de i forvejen sparsomme timer. Der skal som i Finland sættes helt anderledes og fundamentalt på at skabe forbindelse mellem teori og praksis under uddannelsen og sikre de kommende lærere reel praksiskompetence, før de kommer ud i skolen. Samtidig vil det give folkeskolen et meget stort løft, hvis læreruddannelsen blev så attraktiv, at det tiltrækker de allerbedste ansøgere.

Skoleledelsens kompetencer/skolen som fagligt udviklingsmiljø

Det næste vigtige element, der kan medvirke til at sikre, at lovgivningsmæssige krav implementeres hensigtsmæssigt, hænger sammen med det arbejdsmiljø på skolen, som læreren befinder sig i. Den nødvendige og kontinuerlige kompetenceudvikling for lærere skal ske på skolen. Skolelederens kompetencer til at skabe et konstruktivt og udviklende arbejdsmiljø skaber engagerede lærere. Det er skolelederens opgave at skabe dette udviklingsmiljø og sikre, at det rummer den regelmæssige faglige og personlige sparring af de enkelte lærere og de enkelte lærerteam. Sparringen skal ske fra skoleledelsen selv, fra faglige ressourcepersoner på skolen samt fra PPR.

Der er desværre ingen regler for, hvilke faglige ressourcepersoner, skolen skal råde over. Det samme gælder for bistanden fra PPR, der netop er blevet kritiseret for at være for lidt pædagogisk og didaktisk kompetent.

Ud over lærerens grunduddannelse er der ingen enkeltfaktor, der vil kunne være mere betydningsfuld, end hvis det kan lykkes at sikre, at samtlige folkeskoler ledes af højt kompetente skoleledere. Det kunne være oplysende at få foretaget en undersøgelse af, hvordan de enkelte skoleledere anvender deres ledelsestid. Det vil især være vigtigt at finde ud af, hvor megen tid, der går til faglig og pædagogisk sparring og vejledning af enkeltlærere og lærerteam – herunder deltagelse i klassen. Resultatet af en sådan undersøgelse vil kunne give et billede af, hvor stor en uddannelsesopgave, der er tale om for at kvalificere landets skoleledere til at lede skolen på en måde, som det forventes i såvel den nuværende folkeskolelov som i lovforslagets beskrivelse.

Generel kompetenceudvikling til alle lærere, bl.a. i forhold til inklusion

Endelig er der selvfølgelig brug for mere generel kompetenceudvikling af alle lærere. Det er ikke nok at sikre, at de inden 2020 når op på liniefagsniveau.

Stort set samtlige undersøgelser viser, at lærerne ikke føler sig kompetente til arbejdet med øget inklusion. Der er ingen anden vej end at indgå i tæt dialog med lærerne om, hvorledes dette kan sikres.

Mærkbar udvikling af folkeskolen til gavn for de svageste elever kræver betydelige investeringer på disse tre områder. Det kan ikke kun overlades til den enkelte skoleleder og den enkelte kommunalbestyrelse. Der er ingen billige og nemme smutveje til holdbar udvikling af folkeskolen, så det bliver betydningsfuldt for de svageste elever i skolen. Netop den målgruppe, der er med til at motivere nødvendigheden af en anderledes og mere varieret skoledag.

Bjarne Nielsen
Formand for Pædagogiske Psykologers Forening

Referencer:

Nielsen, Bjarne. 2001. *Reformer i folkeskolen gennem de seneste 25 år. Hvorfor er det så vanskeligt at gennemføre faglig udvikling i folkeskolen i overensstemmelse med de vedtagne lovændringer?* Forlaget Skolepsykologi. Rod serie.

SFI Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. 2013. *Lærere, Undervisning og Elevpræstationer i Folkeskolen.*

1. september 2013

Til Danmarks Lærerforening (att. Åse Bonde)

Bemærkninger til Lovforslaget vedr. ændring af folkeskoleloven

Som faglig forening under Danmarks Lærerforening bidrager vi gerne til drøftelserne af reformen af folkeskolen. Vores synspunkter kan forekomme skingre, og de kan afvige fra andre faglige foreningers. Det er ikke ment som kritik af kolleger, men som en kommentar til den ejendommelighed at drama aldrig er blevet anerkendt som fag i folkeskolen. Eftersom det ikke er et fag i folkeskolen, er det også blevet afvist som et fag i læreruddannelsen. Og til trods for at drama har været nævnt som en relevant metode i samtlige folkeskolens fag, har der aldrig været foretaget en formel anerkendelse af drama som fag og/eller metode, hverken i uddannelsen af lærere, i efteruddannelsen eller i praksis.

Generel kommentar

I et af de mest omsiggribende forskningsprojekter på feltet til dato, det europæiske DICE-projekt, dokumenteres det hvordan drama i undervisningen styrker 5 af de 8 nøglekompetencer i Lissabon-konventionen, og lidt til (<http://www.dramanetwork.eu/>). De fem undersøgte nøglekompetencer er

1. Kommunikation på modersmål
2. At lære at lære
3. Mellemmenneskelig-, flerkulturel-, social- og medborger-kompetence
4. Entreprenørskab
5. Kulturelle udtryk

De positive resultater er betragtelige. På denne baggrund opfordrer vi til at der ved implementeringen af folkeskolereformen gøres en særlig indsats for at styrke lærerens dramafaglige kompetencer. Vi bistår gerne med dramafaglig rådgivning.

Anbefalinger fra DICE-projektet lyder bl.a. (oversat fra det norske politikpapir s 42*).

- I basisskolen (vejl. 5–13år): drama og teater i undervisning bør indgå i den nationale læreplan
 - som et læringsmedium på tværs af læreplanen
 - som en kunstform i sig selv
- I overbygningsskolen (vejl. 14–16år): drama og teater i undervisning bør indgå i den nationale læreplan
 - som et særskilt fag (mindst 2 timer om ugen)
 - som et læringsmedium på tværs af læreplanen

Specifikke kommentarer

Ad § 9, stk. 7: I direkte forlængelse af ovenstående resultater, bifalder vi at "eleverne gives større [...] mulighed for at vælge fag, der ligger ud over folkeskolens obligatoriske fagrække" (Lovforslag trin 1 s.46); vi anbefaler samtidig drama & teater.

Ad § 9, stk. 4-5: Samtidig henstiller vi at kommunernes mulighed for at udvide udbuddet af valgfag i 7.-9. klasse fastholder kunstfagene som en væsentlig del af paletten.

Med venlig hilsen

for Danmarks Dramalærerforening – W www.dk-drama.dk

Mogens Sørensen, Odense (næstformand)

E mogens@dk-drama.dk

Kim Jerg, Fredericia (formand)

E kim@dk-drama.dk

M +45 7266 5425

*Vedlagt DICE-projektets *Policy-paper* på norsk

Høringssvar vedrørende ”Forslag til lov om ændring af folkeskoleloven m.v.”

Høringssvaret tager udgangspunkt i den realitet, at et skolebibliotek i folkeskolen er et sted med en række funktioner, hvor der foregår undervisning, rådgivning og vejledning af elever og lærere.

Undervisningen, vejledningen og rådgivningen foregår altid med et didaktisk udgangspunkt og et didaktisk formål med grundlag i folkeskoleloven og de forskellige formål og mål med undervisningen.

At kunne forestå den undervisning, den rådgivning og den vejledning kræver didaktisk uddannede skolebibliotekarere med en læreruddannelse og en skolebibliotekaruddannelse.

I bemærkningerne til lovforslaget står der side 71 følgende:

”Efter den indgåede aftale om et fagligt løft af folkeskolen bortfalder lærerkvalifikationskravet og som følge heraf også kravet om skolebibliotekaruddannelse”.

Det er aldeles selvmodsigende at betragte uddannelseskravets bortfald som et fagligt løft.

Med bemærkningernes ord om, at personalesammensætningen på skolebiblioteket beslutes lokalt og at der vil være betydelige lokale frihedsgrader i forhold til tilrettelæggelse af tiden kan det frygtes, at skolebiblioteksarbejdet bliver nedprioriteret på en lang række skoler.

Vilkårene for skolebibliotekerne og for skolebibliotekarernes arbejdsforhold vil blive alt for forskellige og man kan på længere sigt se en udhuling af skolebibliotekarernes kompetencer, når der ikke længere er et uddannelseskrav.

Det skolebibliotek, der kommer ud af lovforslagets vedtagelse, bliver et helt andet skolebibliotek end det som normalt af uddannelsespolitikere bliver betragtet som en helt central del af folkeskolen.

Venlig hilsen

C. C. Rasmussen
Formand for Danmarks Skolebibliotekarere

Til
Danmarks Lærerforening
Att. Åse Bonde

**Dansk
Skoleidræt**

Protektor
Hans Kongelige Højhed
Prins Joachim

Nyborg, den 2. september 2013
J.nr. 13-155u/SH

Høring over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen

Dansk Skoleidræt har med stor interesse læst regeringens forslag til ny folkeskolelov – og glæder os over signalerne om en mere aktiv skoledag for eleverne og om ændringerne af idrætsfagets status.

Vi noterer os, at motion og bevægelse skal indgå på alle folkeskolens klassetrin gennemsnitligt 45 min. om dagen – og at motion og bevægelse både kan indgå i den fagopdelte undervisning og i den understøttende undervisning. Principielt er vi af den holdning, at såvel idrætsundervisning som den planlagte daglige motion og bevægelse bør planlægges og gennemføres af idrætsuddannede lærere.

Vi konstaterer med tilfredshed, at den nuværende udtalelse i idræt ændres til standpunktskarakter og at idræt i fremtiden indgår i rækken af mulige prøvefag.

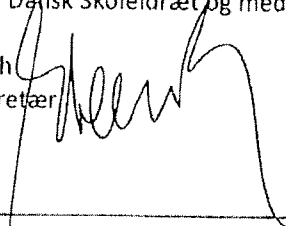
Vi konstaterer med tilfredshed, at den understøttende undervisning skal ses som bidrag til opfyldelsen af målene for folkeskolens fag og emner – og at lærerne har en central rolle i den forbindelse. Dansk Skoleidræt ser gerne, at lærerne også involveres i implementeringen af den understøttende undervisning og således ikke kun i planlægningen af denne. Vi ser lærerne som garanter for, at den understøttende undervisning får den ønskede rolle i forhold til de formulerede mål. I relation til Idræt ser vi gerne, at idrætsforeninger o.lign. involveres i den understøttende undervisning – eller i den daglige motion og bevægelse, men ansvaret for planlægning og afvikling bør ligge hos lærerne, der således bevidst har tilvalgt et samarbejde/partnerskab, som kan være med til at opfylde målene for idræt eller andre undervisningsmål.

Vi læser også, at den understøttende undervisning (herunder lektiehjælpen) også kan indgå i arbejdet med elevernes sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel. I den forbindelse håber vi, at lektiehjælpen f.eks. også kan bestå i aktiviteter, som kan være med til at fremme den enkelte elevs forudsætninger for at kunne modtage faglig undervisning (sundhed, trivsel, motorisk træning.....) og at skolerne får mulighed for fortolke lektiehjælp og den understøttende undervisning i relation til enkelte elevers særlige behov.

Dansk Skoleidræt ser idrætslærerne som helt centrale aktører med henblik på at løse opgaven om daglig motion og bevægelse – og i relation til at sikre at faglige mål opfyldes gennem den understøttende undervisning. Optimalt ser vi gerne at interesserede Idrætslærere efteruddannes som "idræts- og bevægelsesvejledere", som besidder aktuel faglig kompetence og viden, der gør vedkommende til en central vejleder for skolens øvrige lærere i relation til idræt (faget), motion og bevægelse.

På vegne af Dansk Skoleidræt og med venlig hilsen

Steen Hjorth
Generalsekretær

Dansk Skoleidræt modtager
tilskud af Kulturministeriets
andel af tips- og lottoindtægterne
og af Undervisningsministeriet

Lindholm Havnevej 31
5800 Nyborg
Tlf. 65 31 46 46
Fax 65 30 33 19

St-nr. 60833028
skoleidraet@skoleidraet.dk
www.skoleidraet.dk

Til
Undervisningsministeriet

Nyborg, den 18. september 2013
J.nr. 13-161u /SH

Uopfordret høringsvar vedr. lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen

Dansk Skoleidræt har med stor interesse læst regeringens forslag til ny folkeskolelov – og glæder os over signalerne om en mere aktiv skoledag for eleverne og om ændringerne af idrætsfagets status.

Vi noterer os, at motion og bevægelse skal indgå på alle folkeskolens klassetrin gennemsnitligt 45 min. om dagen – og at motion og bevægelse både kan indgå i den fagopdelte undervisning og i den understøttende undervisning. Principielt er vi af den holdning, at såvel idrætsundervisning som den planlagte daglige motion og bevægelse bør planlægges og gennemføres af idrætsuddannede lærere, som har mulighed for at relatere til de opstillede faglige mål. Dansk Skoleidræt har stor erfaring og en række kompetencer i relation til bevægelsesaktiviteter før, under og efter skoletid og glæder os naturligvis over mulighederne for at endnu flere skoler og elever vil kunne få glæde af disse aktiviteter.

Vi konstaterer med tilfredshed, at den nuværende udtalelse i idræt ændres til standpunktskarakter og at idræt i fremtiden indgår i rækken af mulige prøvefag og håber at kunne byde ind med vore erfaringer i den forbindelse.

Vi konstaterer ligeledes med tilfredshed, at den understøttende undervisning skal ses som bidrag til opfyldelsen af målene for folkeskolens fag og emner – og at lærerne har en central rolle i den forbindelse. Dansk Skoleidræt ser gerne, at lærerne også involveres i implementeringen af den understøttende undervisning og således ikke kun i planlægningen af denne. Vi ser lærerne som garanter for, at den understøttende undervisning får den ønskede rolle i forhold til de formulerede mål. I relation til idrætsfaget ser vi gerne, at idrætsforeninger o.lign. involveres i den understøttende undervisning – eller i den daglige motion og bevægelse, men ansvaret for planlægning og afvikling bør ligge hos lærerne, der således bevidst vælger et samarbejde/partnerskab, som kan være med til at opfylde målene for idræt eller andre undervisningsmål.

Vi læser også, at den understøttende undervisning (herunder lektiehjælpen) også kan indgå i arbejdet med udviklingen elevernes sociale kompetencer, fysiske udvikling, motivation og trivsel. I den forbindelse håber vi, at lektiehjælpen f.eks. også kan bestå i aktiviteter, som kan være med til at fremme den enkelte elevs forudsætninger for at kunne modtage faglig undervisning (sundhed, trivsel, motorisk træning.....) og at skolerne får mulighed for fortolke lektiehjælp og den understøttende undervisning i relation til enkelte elevers særlige behov.

Dansk Skoleidræt ser idrætslærerne som helt centrale aktører med henblik på at løse opgaven om daglig motion og bevægelse – og i relation til at sikre at faglige mål opfyldes gennem den understøttende undervisning. Optimalt ser vi gerne at interesserede idrætslærere efteruddannes som "idræts- og bevægelsesvejledere", som besidder aktuel faglig kompetence og viden, der gør vedkommende til en central vejleder for skolens øvrige lærere i relation til idræt (faget), motion og bevægelse.

Rådet for Børns Læring finder vi også som en interessant mulighed for at der løbende vil kunne sættes fokus på de faktorer, der har konsekvenser for børns muligheder for læring. Dansk Skoleidræt, som den eneste organisation, der målrettet arbejder med børn, bevægelse, sundhed, trivsel og læring, ville bringe mange praktiske erfaringer og viden ind i dette råd, og finder det naturligt at vi er en del af rådet.

På vegne af Dansk Skoleidræt og med venlig hilsen

Finn Kristensen
Formand, Dansk Skoleidræt

Danmarks Privatskoleforening

København, den 17. september, 2013.

Til

Undervisningsministeriet

Afdelingen for Børn og Grundskole
Frederiksholms Kanal 26,
1220 København K

Fremsendt som e-post med flg. angivelse i emnefeltet: **Høringssvar – folkeskolereform (reference/sags nr. 017.77P.391)** til BGAKSF@uvm.dk.

Høringssvar vedr.

- A. Udkast til lov om ændring af lov om folkeskolen ungdomsskoleloven, musikloven og forskellige andre love (Indførelse af en længere og mere varieret skoledag, ny tid til understøttende undervisning, inddragelse af pædagoger i undervisningen, lempelse af holddannelsesreglerne m.v.)
- B. Udkast til lov om ændring af folkeskoleloven (Ophævelse af krav til organisering af lektiehjælp og faglig fordybelse)

I høringsbrev af 21. august 2013 anmoder Undervisningsministeriet om de bemærkninger, som de nævnte lovudkast måtte give anledning til.

Danmarks Privatskoleforening takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende og skal med henvisning til lovforslagets såkaldte "trin 1" (forslag om "ændring af folkeskoleloven, lov om ungdomsskoler og musikskoler..." /udkast af 21. august 2013) og "trin 2" – herunder til den i udkastet anvendte punktnummerering - anføre følgende bemærkninger:

Vedr. A (§ 1):

- Ad 2) "Understøttende undervisning" - indførelsen af dette nye undervisningsbegreb (med forskellige forløb og læringsaktiviteter mv., der ligger ud over undervisningen i fag og emner) vil kunne give de frie grundskoler, der måtte ønske at indføre en lignende aktivitet/undervisning, problemer i forhold til LC/FM-overenskomsten på området.
- Ad 5) (§ 3, stk. 4): Der er ikke krav om, at frie grundskoler skal indgå tilsvarende partnerskaber, men det må formodes, at en stor del af de frie grundskoler vil være interesserede heri. Derfor bør det (i anden lovgivning) anføres, at der også er mulighed for sådanne partnerskabsmodeller for de frie grundskoler.
- Ad 5) (§ 3, stk. 5): Også i denne sammenhæng vil den eksisterende LC/FM-OK for de frie grundskoler byde på stærkt forringede muligheder for at få det fulde udbytte af denne bestemmelse.
- Ad 7) De frie grundskoler kan vælge en anderledes fordeling/progression af engelsk-forløbet (jf. slut- og delmålsbestemmelserne).
- Ad 8) Der er ikke krav om, at de frie grundskoler udbyder tysk og/eller fransk, men det er vores forventning af stort set alle foreningens skoler vil gøre dette i et omfang, der svarer til det

- i folkeskolen, men ikke nødvendigvis med den samme fordeling af timerne i klassetrinsforløbet.
- Ad 9) De nye benævnelser for (tidligere) håndarbejde, sløjd og hjemkundskab forekommer at være mere relevante og i overensstemmelse med "tiden". Benævnelserne formodes også i vidt omfang at slå igennem på de frie grundskoler.
- Ad 10) Rimelig fritagelsesmulighed, som også vil finde anvendelse på frie grundskoler.
- Ad 13) Rimelig fravigelsesbestemmelse, der ligeledes i enkelte tilfælde vil kunne anvendes på de frie grundskoler.
- Ad 16) De frie grundskoler skal ikke tilbyde de samme valgfag som folkeskolen.
- Ad 25) Ingen bemærkninger til faget idræts timetildeling m.v. (jf. dog pkt. 28).
- Ad 28) Det nye prøvfag "idræt". For enkelte frie grundskoler vil det medføre meget store vanskeligheder, hvis faget skal udtrækkes/bliver udtrukket som prøvfag, idet faciliteterne enten mangler eller er utilstrækkelige i flere henseender. Vi ønsker derfor, at der ikke på de frie grundskoler er krav om deltagelse i denne prøve.
- Ad 31) De frie grundskoler er ikke omfattet af folkeskolens timetal - heller ikke det forøgede timetal.
- Ad 32) De frie grundskoler er ikke omfattet af krav om 45 minutters daglig motion og bevægelse.
- Ad 33) De frie grundskoler er ikke omfattet af disse minimumstimetal.
- Ad 34) (§16, stk. 1): De frie grundskoler kan få store vanskeligheder ved at anvende dette supplement, idet FM/LC-OK'en (jf. pkt. 2) formentlig vil byde på store udfordringer mht. til at give supplementet den rette udformning og det rette indhold i pædagogisk (og økonomisk) henseende.
- Ad 34) (§16, stk. 3): De frie grundskoler er ikke omfattet af kravet om at etablere tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse i undervisningstiden.
- Ad 35) "Klasselæreren og klassens øvrige lærere" ændres til "det undervisende personale, der er tilknyttet klassen". Formuleringen giver god mening i folkeskolen, hvor andre faggrupper end lærere kan varetage undervisningen – herunder den understøttende undervisning. På de frie grundskolers område gør LC/FM-overenskomsten det nærmest umuligt at tilrettelægge undervisningen således, at den kan "stå mål med folkeskolen" – herunder ved anvendelsen af andet personale end lærerne.
- Ad 37) Jf. bemærkningerne under pkt. 35.
- Ad 54) Folkeskoler kan sammenlægge mindre skoler og dag-tilbud/fritidsordninger m.v. således, at afdelingerne eller mindre skoleenheder kan have fælles leder og bestyrelse. Foreningen finder det urimeligt, at de frie grundskoler ikke kan få retten til den samme ordning.
- Ad 54) (§ 24a, stk. 5): Kommunalbestyrelser kan beslutte, at børn optages i skolefritidsordninger på små skoler fra det fyldte 3. år. Denne mulighed bør også være gældende for de frie grundskoler.
- Ad 67) Store OK-forhindringer på de frie grundskolers område.
- Ad 68) Det ønskes tilsvarende, at de i bemærkningerne anførte opgaver også på de frie grundskolers område kan varetages af et personale, der ikke skal ansættes på FM/LC-OK-vilkår.
- Ad 79) Folkeskoler skal have mindst 2 elevrepræsentanter i skolens bestyrelse. Hvordan elevernes demokratiske rettigheder kan sikres på de frie grundskolers område overvejes pt.
- Ad 95) Tilsvarende bestemmelse på vort område har ikke relevans, jf. i øvrigt pkt. 79.
- Ad 107) Det kunne være en overvejelse værd, om ikke de frie grundskoler skulle have en repræsentation i dette udvalg (med en slags observatørstatus). Dette kunne give god mening i og med, at det er en forudsætning for de frie grundskolers virksomhed, at denne i et vist omfang "skal stå mål med" folkeskolens. Desuden vil det give de frie grundskoler en mulighed for at nærmere at kunne følge udviklingen på dagtilbudsområdet – herunder "koblingen" til og samarbejdet med grundskolen.
- Ad 110) Vedr. bilag 1: Folkeskolens timetal er kun vejledende for de frie grundskoler.

Vedr. A (§ 5):

Foreningen har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer i lov om friskoler og private grundskoler.

Vi er opmærksomme på, at der *ikke* vil blive stillet krav om anvendelse af bestemte pædagogiske metoder – herunder om at give en sådan understøttende undervisning, som foreslås indført i folkeskolen. Det bifalder vi, og bemærkningerne i det tidligere afsnit (jf. pkt. 2 med flere) anføres alene, fordi det er vores opfattelse, at også mange frie grundskoler vil ønske at kunne tilbyde en såkaldt ”understøttende undervisning” – ikke mindst i forhold til inklusionsopgaven.

Vedr. B:

Foreningen har ikke særskilte bemærkninger vedr. lovbestemmelserne om ophævelsen af kravene til organisering af lektiehjælpen, da loven alene er begrundet af hensynet til forligskredsens sammensætning.

Med venlig hilsen

p.f.v.

Kurt Ernst
Formand

Ebbe Forsberg
Sekretariatsleder

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Hørings svar over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen Reference: 017.77P.391

DA har modtaget høring over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen. DA har følgende bemærkninger til lovforslaget:

18. september 2013
BTF

Dok ID: 28474

DA konstaterer, at det er lykkedes regeringen at fremlægge et ambitiøst lovforslag til en ny folkeskolereform, der på en række områder kan forbedre den danske folkeskole. DA ser frem til, at reformen vil kunne medvirke til at sikre, at langt flere elever vil få et fagligt løft. Både elever, der i dag klarer sig godt og elever, der i dag forlader folkeskolen uden at have tilegnet sig helt basale kompetencer. Der er brug for, at alle elever får et fagligt løft, da det er med til at sikre, at virksomheder på længere sigt kan rekruttere dygtigere medarbejdere.

DA finder, at det er en forudsætning for den kommende reform af erhvervsuddannelserne, at elever, som forlader 9. klasse, har de nødvendige kompetencer i dansk og matematik til at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse.

Det er særligt tilfredsstillende, at der foreslås flere timer i dansk, matematik samt natur/teknik. DA støtter de tre politiske mål med folkeskolereformen – ikke mindst målet om, at alle elever skal blive så dygtige, som de kan. Den danske folkeskole er desværre kendetegnet ved, at en for stor gruppe har svært ved at følge med, samtidig med, at en gruppe af elever keder sig.

Regeringen og forligspartierne har med folkeskolen reformen skabt en række rammer, der kan muliggøre et fagligt løft af folkeskolen. Om det kommer til at virke i virkeligheden vil i høj grad bero på, at landets kommuner og skoleledere får reformen implementeret og følger op herpå og skrider til handling, hvis det viser sig ikke at være tilfældet.

DA ser frem til, at de udestående, der er i reformen i form af elementerne med uddannelsesparathed og betydningen af karakterer for overgangen til ungdomsuddannelse, konkretiseres og udmøntes. Disse to elementer har stor betydning for, at niveauet kan hæves på de efterfølgende uddannelser. Det er således afgørende, at eleverne allerede i 8. klasse får en vurdering af deres uddannelsesparathed og kun elever, der har bestået dansk og matematik på-begynder en erhvervsuddannelse efter folkeskolen.

DA finder, at alle elever, der forlader 9. klasse skal aflægge afgangsprøven i dansk og matematik. Elever, der ikke består dansk og matematik, skal have

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113
DK-1790 København V

Tlf. 33 38 90 00
www.da.dk

CVR 16834017
E-mail da@da.dk

mulighed for at fortsætte i 10. klasse med henblik på at bestå afgangsprøven. Det bør ikke være muligt for elever at forlade grundskolen uden at have bestået dansk og matematik, medmindre der gør sig helt særlige omstændigheder gældende f.eks. ordblindhed.

Endvidere finder DA, at vurderingen af elevernes uddannelsesparathed skal skærpes. Parathedsvurderingen bør ske i forhold til de konkrete ungdomsudannelser på grundlag af centrale, nationale kriterier, der for erhvervsuddannelsernes vedkommende skal formuleres af de faglige udvalg. Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) skal på det grundlag kunne vurdere, om eleven er uddannelsesparathed i forhold til den uddannelse, som eleven. De nationale kriterier for parathedsvurderingen skaber samtidig et bedre grundlag for, at UU kan vejlede eleverne om andre muligheder, f.eks. er der 109 erhvervsuddannelser med forskellige og differentierede krav i forhold til at være uddannelsesparat.

DA kan ikke tilslutte sig regeringens forslag om sammensætningen af det nye Råd for børns Indlæring. DA finder det helt uforståeligt, at regeringen ikke ønsker aftagerne omkring skolen repræsenteret i det kommende Råd for børns indlæring ved, at det i §1 stk.107 foreslås at fjerne arbejdsmarkedets hovedorganisationerne fra "Rådet for børns læring" (det, der i dag hedder Rådet for evaluering og kvalitetssikring, og hvor LO og DA har plads).

DA finder ikke, at en sådan repræsentation i Rådet for børns læring vil afspejle de intentioner, der er i reformen af folkeskolen om, at folkeskolen er begyndelsen på et forløb, der gerne skulle føre til fuld deltagelse på arbejdsmarkedet. Bl.a. har SFI vist, at skolerne i dag mangler fokus på elevernes videre vej i uddannelsessystemet. DA er bekymret for, at den foreslåede repræsentation i Rådet for Børns læring med alene interne interessenter omkring folkeskolen, ikke vil være medvirkende til at sikre, at folkeskolen netop bliver en skole, der har en bred kontakt med de aftagende institutioner og erhvervsliv til gavn for elevernes læring.

DA vil foreslå, at Rådet for børns læring udvides til 19 medlemmer, og at arbejdsmarkedets parter som hidtil får plads i rådet.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Berit Toft Fihl

Undervisningsministeriet
Afdeling for børn og grundskole
Frederiksholmskanal 21
1220 København K

Randers, den 17. september 2013

**Høringssvar fra DCUM om
Forslag til ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love**

DCUM vil gerne sige tak for muligheden for at afgive høringssvar. Centret vil også gerne kvittere for et lovforslag, som det har været en fornøjelse at læse. Der tegner sig såvel konturerne af som substansen til en ny og tidssvarende måde at holde skole på. Et første og visionært udspil til en skole i begyndelsen af det 21. århundrede. En skole, der ikke er lukket om sig selv, men åbner sig mod det omgivende samfund og også inviterer andre kompetencer end de sædvanlige til at spille en rolle i elevernes dannelse og uddannelse.

Undervisningsmiljø

Det er meget positivt, at lovforslaget, og aftalen mellem regeringen og aftaleparterne om *et fagligt løft af folkeskolen*, lægger så stor vægt på et bedre undervisningsmiljø, som det er tilfældet. DCUM noterer sig også med tilfredshed, at et af de tre resultatmål i den politiske aftale er, at *Elevernes trivsel øges*.

Det er vigtigt – også i loven – at beskrive lidt nærmere, hvad et godt undervisningsmiljø er og består af. Måske kan følgende inspirere til – i lovteksten – i kort form at uddybe begreberne *øget trivsel og godt undervisningsmiljø*:

God, faglig, social, personlig og sundhedsmæssig trivsel er samlet set et udtryk for et godt og læringsunderstøttende undervisningsmiljø med mindst mulig undervisningsforstyrrende uro og uorden. DCUM mener, at trivselsmålinger og trivselstal skal kobles til indikatorer for et godt undervisningsmiljø, herunder ro og orden. Dette opnås ikke kun gennem god klasseledelse (og et fokus på klassekultur som værdige og dynamiske fællesskaber) men også ved, at en bred vifte af faglige kompetencer er til stede hos personalet. At understøtte elevernes trivsel fagligt, socialt, personligt og sundhedsmæssigt kræver flere fagkunderskaber og en tilgang til eleverne og deres skoleliv, som evner både at tilgodese den enkelte og de fællesskabende dynamikker i undervisningsmiljøet. Derfor foreslår DCUM, at der lægges op til brede faglige samarbejder på skolen om klasser, hold og grupper af elever, ligesom eleverne også skal opleve at blive hørt og inkluderet i centrale beslutninger for deres og klassens trivsel. Endvidere understreger DCUM betydningen af, at trivsel anskues i et helhedsperspektiv med et godt undervisningsmiljø som omdrejningspunkt. Her er de fysiske og æstetiske rammer, fx indretning, arkitektur, ventilation, akustik, belysning, farver og udsmykning også af afgørende betydning for elevernes trivsel og velbefindende i skolen – samt for at skabe en undervisning med ro og orden med plads til både individuelle og fællesskabende læringsprocesser.

Det er derfor DCUM's opfattelse, at elevernes trivsel i skolen bør måles på den brede tilgang til trivsel, som nævnt ovenfor. Det betyder, at de elementer der bør måles på er givet i undervisningsmiljøloven, hvorefter der kan udledes og opstilles forskellige trivselsindeks, som allerede er indarbejdet i DCUM's værktøj Termometeret. Koblelsen til undervisningsmiljøet bør ses i lyset af, at trivsel og undervisningsmiljø er to sider af samme sag. Lovgivningsmæssigt bør der ikke skelnes mellem trivsel og undervisningsmiljø, fordi det lægger op til yderligere regelstyring og teknisk-administrativt bureaukrati for skolerne. Det er DCUM's opfattelse, at der IKKE skal foretages en indholdsmæssig afgrænsning af, hvilke elementer der bør måles på. Som det fremgår af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø består det gode, sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, trivselsunderstøttende og læringsstimulerende undervisningsmiljø af tre elementer, fysisk, psykisk og æstetisk, og vurderingen heraf omfatter fire elementer: kortlægning,

beskrivelse/vurdering, handlingsplan og retningslinjer for opfølgning (omtalt i undervisningsmiljølovens § 1 og § 7).

På den baggrund er det DCUM's opfattelse af folkeskoleaftalens *Mål 3, Tilliden til og trivsel i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis* og resultatmålet herfor *Elevernes trivsel skal øges* omfatter det samlede undervisningsmiljø, som det opleves af eleverne, mens de er på skolens område, uanset aktiviteterens indhold eller form i løbet af skoledagen.

Tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse

Denne nyskabelse, som en mulighed for alle elever, mener DCUM vil gavne elevernes undervisningsmiljø. Tilbuddet skal organiseres og gøres muligt for alle elever, så det ikke fremstår som noget kun for "svage" elever. For at lektiehjælp bliver en reel mulighed og et tilbud med kvalitet i, bør det understøttes fagligt og socialt på skolen, ligesom kommunikationen om tilbuddet er central. Hvis dette sikres, vil muligheden for faglig fordybelse og andre faglige fællesskaber kunne bidrage til trivsel og glæden ved at gå i skole, da god faglig læring har en stor betydning for trivsel. Muligheden for lektiehjælp vil for mange elever og forældre lette det lektiepres, en del familier oplever som en opgave, de ikke magter, og som påvirker en i forvejen travl hverdag. De elever, der tidligere ikke har fået klaret lektierne derhjemme, kan med lektiehjælp møde op i skolen uden dårlig samvittighed og uden at blive udsat for drillerier over ikke at have lavet lektierne. Det vil bidrage til en oplevelse af øget lighed og værdighed eleverne imellem.

Forældrenes ansvar i forbindelse med samarbejdet mellem skolen og hjemmet

Principper og klare retningslinjer for forældresamarbejdet kan bidrage til at skabe et bedre undervisningsmiljø for eleverne. Jo bedre samarbejdet er med skolen, og jo mere de enkelte forældre oplever at blive inddraget og have betydning for skolens tilbud til deres børn, jo større er mulighederne for, at forældrene føler sig inkluderet og værdsat. En øget forældre- anerkendelse af skolen og en større respekt for det undervisende personales arbejde vil være værdifuldt for god forældreinddragelse. Det smitter af på elevernes engagement og glæde ved skolelivet, når forældrene også er trygge, tillidsfulde og måske endda begejstrede for den opgave skolen og medarbejderne løser for deres børn i skolens fællesskab. Omvendt er det også vigtigt, at forældrene oplever at blive hørt og inddraget i deres barns skoleliv, herunder også det fællesskab, som barnet er en del af i skolen. Tillid og en konstruktiv kommunikation i skole- hjemssamarbejdet har en stor betydning for, at forældrene forstår og bakker op om skolen. Når der opstår konflikter fx om elevernes trivsel og mistrivsel er det vigtigt at kunne samarbejde på en inddragende måde for at finde veje ud af mistrivsel. Når et barn mistrives i skolen, påvirker det nemlig ikke kun barnet, men hele familien.

Afdelingselevråd

At eleverne føler sig hørt og reelt inddraget i relevante beslutninger, der har betydning for deres skoleliv, vil yderligere bidrage til elevernes trivsel og et godt undervisningsmiljø for alle på skolen. Derfor kan DCUM også tilslutte sig forslaget om muligheden for at oprette afdelingselevråd.

Skolebestyrelser

Det er positivt og naturligt, at eleverne fortsat vælger to repræsentanter til skolebestyrelserne. DCUM finder det naturligt, at valgprocedure og valgperiode for undervisningsmiljørepræsentanterne er omfattet af samme regelsæt eller, at det bliver de samme elever, der repræsenterer eleverne i begge fora. Det kan være medvirkende til at skabe en større sammenhæng i elevrepræsentanternes arbejde med blandt andet en øget trivsel og et godt undervisningsmiljø.

Med venlig hilsen
Dansk Center for Undervisningsmiljø

Ole Juhl
centerleder

Heidi Skipper
chefkonsulent

Undervisningsministeriet
BGAKSF@uvm.dk
”Hørings svar - folkeskolereform”

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 18. september 2013
Sag 20-2013-00587– Dok. 128671/kwk

Hørings svar fra Danske Handicaporganisationer over udkast til lov om ændring af lov om folkeskolen, ungdomsskoleloven, musikloven og forskellige andre love (indførelse af en længere og mere varieret skoledag...) samt udkast til lov om ændring af folkeskoleloven (ophævelse af krav til organisering af lektiehjælp og faglig fordybelse)

Danske Handicaporganisationer (DH) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til denne høring.

Generelle bemærkninger

DH mener, at der er gode muligheder for, at folkeskolereformen kan bidrage til udviklingen af en fagligt stærkere og mere inkluderende folkeskole for alle børn, og vi er derfor overordnet positivt indstillet over for denne reform.

Reformen skal give alle børn i folkeskolen et fagligt løft og skal være med understøtte sidste års lov om en styrket inklusion af børn med særlige behov. I den forbindelse vil DH gerne understrege, at inklusion, som denne reform også har til formål at understøtte, ikke blot er et spørgsmål om geografisk eller fysisk placering. Inklusion i skolen handler om at tilvejebringe et læringsrum og en undervisning, der giver *alle* børn mulighed for at udvikle og udnytte deres fulde potentiale, uanset om de går i skole i et almen eller et specialiseret tilbud. Og uanset hvor barnet går i skole, skal skolerne og lærerne være rustet til at møde et mangfoldigt elevgrundlag, og skal være i stand til at se og tage udgangspunkt i det enkelte barns (særlige) behov. Hvis reformen skal leve op til målet om at give alle børn et fagligt løft, skal reformen imødekomme denne tilgang!

Det ligger DH meget på sinde, at også børn med særlige behov i specialklasser og på specialskoler bliver indtænkt, så de også vil profitere af folkeskolens løft. Ser man på det faglige niveau blandt disse elever, er der ingen tvivl om, at de fagligt halter alt for langt bagefter. Det skal denne reform rette op på. DH savner stadig at se, hvorledes reformen i praksis skal give et fagligt løft til børn i specialiserede undervisningsmiljøer. Hvordan tænkes en længere og mere varieret skoledag eksempelvis implementeret? Elever i segregerede skolemiljøer vil i høj grad kunne profitere af den åbne skole, men hvorledes er den åbne skole tænkt implementeres ift. specialskoler? Det er sådanne spørgsmål, der stadig venter at bliver belyst.

Med målet om en styrket inklusion vil flere børn med særlige behov fremover være inkluderet i almenskolen. Det stiller nye og øgede krav til folkeskolen, herunder de fysiske rammer på skolerne, lærernes kompetencer og undervisningens tilrettelæggelse. Nogle af disse udfordringer imødekommes med reformens elementer, herunder den længere skoledag og tid til ny understøttende undervisning. Det ser DH som en god mulighed for at kunne tilrettelægge skoledagen på en mere fleksibel og afvekslende måde, hvilket kan komme mange børn med særlige behov til gode.

Det er dog samtidigt en forudsætning, at reformen rummer mulighed for en høj grad af fleksibilitet, hvis børn med særlige behov skal profitere af aftalen om et fagligt løft af folkeskolen. Eksempelvis kan den længere skoledag give nogle udfordringer for børn, der lider af udtrætning som følge af deres handicap, hvilket kan forværres af en længere skoledag. For denne gruppe børn, vil det stille krav om mulighed for flere pauser i løbet af dagen.

Det er i sagens natur ikke alle børn, der har behov for det samme, så derfor skal rammerne for fremtidens folkeskole netop give plads til den individuelle tilrettelæggelse af undervisningen, som afspejler hvert enkelt barns behov. Det skal i den forbindelse bemærkes, at når en lærer tilrettelægger undervisningen for eksempelvis at imødekomme behovet for struktur og overskuelighed hos en elev med særlige behov, vil de øvrige elever i klassen ofte også profitere af dette.

Udover de ovennævnte faktorer, der skal være til stede, for at børn med særlige behov kan blive inkluderet, er det lige så vigtigt at være opmærksom på det sociale samspil og trivsel i klassen. Dette er særligt en udfordring for børn med særlige behov, der går i skole i en almindelig klasse, da de i højere grad her vil skille sig ud. Det kan betyde misforståelser, drillerier, mobning og kan medføre en høj grad af mistrivsel hos eleven med særlige behov. Det vil naturligt føre til et ønske hos eleven og dennes forældre om et mere specialiseret skoletilbud, og vil trække i modsat retning af intentionerne om en styrket inklusion. Skolerne og herunder eleverne skal derfor rustes til at bakke op om klassekammerater med særlige behov, da det både vil være en forudsætning for at inklusion vil lykkes såvel som en forudsætning for folkeskolereformens succes ift. børn med særlige behov.

Specifikke bemærkninger

Danske Handicaporganisationer vil pege på følgende forhold, som reformen skal give mulighed for, når børn med særlige behov skal inkluderes:

- De fysiske rammer på skolen skal være tilgængelige for alle børn. Tilgængelighed skal her forstås i bred forstand med bl.a. pauserum, akustik og tilgængelige IT-faciliteter, der i videst muligt omfang skal sætte elever med handicap i stand til at deltage på lige fod med andre elever.
- IT og læringsmiljøer skal understøtte inklusionen af børn med særlige behov. Det kunne bl.a. være børn, der modtager fjernundervisning i perioder med sygdom eller fysisk eller psykisk overbelastning, så de kan være med socialt og fagligt. Det bør også sikres, at der gives instruktion i brugen af hjælpemidler, der for mange børn med handicap er en forudsætning for at kunne følge undervisningen.
- Behov for forenkling af ansøgningsprocedurerne ift. hjælpemidler. Reglerne for ansøgning om hjælpemidler til personer med forskellige handicap er for ufleksible, fx er det nødvendigt at ansøge om hjælpemidler en gang til i forbindelse med overgang fra folkeskolen til ungdomsuddannelserne.
- Elever med særlige behov, der er inkluderet i almenskolen kan have gavn af at have en handicaprelevant reference at spejle sig i. Det bør overvejes, hvordan man gennem reformen kan understøtte dette, eksempelvis ved at gøre brug af mentorordning i den nye folkeskole.

En længere og mere varieret skoledag

DH er opmærksomme på de muligheder og potentialer, som en længere og mere varieret skoledag kan give alle elever i folkeskolen ift. skabe en mere inkluderende folkeskole, hvor flere børn med særlige behov får mulighed for at blive en del af skolens sociale og faglige fællesskab. For at dette potentiale kan indløses, skal en række forudsætninger være på plads. Det bør være muligt for den enkelte skole at tilrettelægge den nye skoledag fleksibelt ud fra den konkrete elevsammensætning samt de sociale – og undervisningsmæssige muligheder elevsammensætningen giver. Det bør bl.a. overvejes, om elever med særlige behov kan have gavn af, at undervisningen i folkeskolen gennemføres i mindre grupper, således som specialskoler og specialundervisningsklasser har god erfaring med. Det vil for mange elever med særlige behov være en stor udfordring at skulle rumme det sociale miljø, som findes på folkeskolen.

Hvis elever med særlige behov skal have et fagligt udbytte af den længere og varierede skoledag, hvor den fagopdelte undervisning opprioriteres kan det være nødvendigt at give mulighed for fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen, hvor lektioner har forskellig længde. Det vil tilgodese de elever, som kan have svært ved at gennemføre den længere skoledag med lektioner af 45 minutters varighed.

DH har svært ved at se, hvordan den længere og varierede skoledag vil håndtere problemer med udtrætning. Mange børn med handicap oplever, at den nuværende skoledag kan være endog rigtigt svær at gennemføre pga. deres handicap. Det er derfor meget vigtigt, at implementeringen af den længere og mere varierede skoledag giver mulighed for flere små pauser og hvilerum, hvor elever med handicap kan trække sig tilbage efter behov. En pause behøver måske ikke altid at foregå i et hvilerum. I nogle tilfælde vil det være tilstrækkeligt at kunne lægge sig ned i klassen i 5 minutter. Det vigtige er, at reformen understøtter en meget lokal, konkret, individuel og fleksibel tilrettelæggelse for den enkelte elev.

DH foreslår opsummerende, at følgende tiltag inddrages i implementering af den længere og mere varierede skoledag:

- Undervisning i små grupper
- Mulighed for fleksibel tilrettelæggelse af lektioner, fx lektioner af 20 minutters varighed.
- Mulighed for flere små pauser i løbet af dagen for at imødegå udtrætning.

Understøttende undervisning

DH kan kun tilslutte sig, at den fagopdelte undervisning understøttes af andre læringsformer, som tager højde for de mange forskellige faglige og sociale behov, den nye folkeskole vil skulle dække. Den viden, som specialskoleområdet har opbygget gennem mange år, vil med fordel kunne indgå i det pædagogiske og læringsmæssige grundlag, som den understøttende undervisning skal tilrettelægges ud fra, fx når læringskonsulenter bistår skolerne i implementeringen af reformen.

I §1, nr. 34 beskrives muligheden for at omveksle den understøttende undervisning til øget antal timer med to lærere. DH ser positivt på denne dispensationsbestemmelse, der kan blive relevant i de tilfælde, hvor en kortere skoledag med flere lærerressourcer vil være mere hensigtsmæssig for elever med særlige behov.

Bevægelse

Når motion og bevægelse skal udgøre et væsentligt og dagligt tiltag i den længere og mere varierede skoledag, er det vigtigt at sikre et samspil mellem idræt på det såkaldte almindelige område og de erfaringer, som specialområdet har gjort sig ift. idræt og motion for børn med særlige vilkår. Heraf følger også, at børn med fysiske handicap også indtænkes i de planlagte motions- og bevægelsesaktiviteter, herunder den understøttende læringsproces, som disse skal bidrage til, for at undgå, at denne del af reformen får en ekskluderende virkning.

Forældresamarbejde og -inddragelse

Forældrenes samarbejde er en væsentlig ressource og forudsætning for, at folkeskolereformen kan lykkes. DH kan være bekymret for, at en skepsis og visse fordomme om målet med inklusion af børn med særlige behov i folkesolen får lov til at sprede sig blandt forældrene. I den forbindelse er det er stor betydning, at skole-hjem-samarbejdet er medvirkende til at give ejerskab til udfordringen med skabe inklusion folkeskolen. Forældre til børn med handicap har en opgave ift. at fortælle de andre forældre om deres børns særlige behov, hvad det betyder i hverdagen ift. legeaftaler, fødselsdage mv. og hvordan klassekammerater og forældre kan støtte op om hele klassens fællesskab og trivslen. DH medvirker meget gerne ved at pege på retninger og konkrete løsningsforslag i samarbejdet mellem skolen og forældregruppen, og bidrager gerne med disse i forbindelse med etableringen af folkeskolens resourcecenter.

Kvalifikationskrav i folkeskolen

DH anser det for et relevant tiltag, at andre medarbejdergrupper kan varetage forskellige opgaver i den længere og varierende skoledag. Denne flerfaglighed vil være til gavn for alle eleverne, når flere elever skal være en del af undervisningsmiljøet og skoledagen bliver forlænget.

Mål om fuld kompetencedækning

Skal reformen lykkes med målet om et fagligt løft til alle børn, er det nødvendigt at sikre et højt vidensniveau blandt folkeskolelærerne, således at børns særlige behov identificeres på et tidligt tidspunkt, så barnet kan få den rette støtte i undervisningen. Som læreruddannelsen er sammensat nu, er det vanskeligt at se, hvorledes det som lærerstuderende er muligt at tilegne sig færdigheder og udvikle kompetencer, der kan kvalificere dem til at kunne integrere viden fra specialundervisningsområdet i den almene folkeskole. Det er derfor vigtigt, at kompetenceudviklingsindsatsen målrettes lærernes

Det er nødvendigt at skolerne og den enkelte lærer har let adgang til konkret og handicapspecifik viden om, hvordan de bedst kan tilrettelægge undervisningen for børn med særlige behov. Det er vigtigt at gøre brug af den specialviden, som handicaporganisationerne kan bidrage med, da det er handicaporganisationerne, der har viden og kan rådgive om, hvilke løsninger den enkelte skole kan tage i brug. Det er helt afgørende, at skolerne kan få hurtig og konkret rådgivning om, hvordan udfordringer med børn med særlige behov kan løses.

Holddannelse

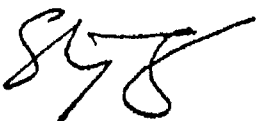
DH ser overordnet positivt på de nye regler for holddannelse, der giver mulighed for bedre faglig udvikling ved at børn kan lære af hinanden på tværs af klasser og årgange. Det er desuden DH's vurdering, at reglerne vil resultere i skolemiljøer, hvor eleverne har mulighed for at opbygge større sociale kompetencer ift. børn med andre udfordringer end dem selv.

DH kan dog være bekymret for, at børn med usynlige handicap kan have svært ved at gennemskue de nye processer og strukturer, der vil blive indført med de mere fleksible holddannelser. Eksempelvis har børn med udviklingsforstyrrelser som autisme og ADHD et socialt handicap, der betyder, at de kan have svært ved at forstå og aflæse deres klassekammeraters handlinger. Der er derfor behov for en særlig indsats for at skabe inkluderende skolemiljøer. Hvis inklusion skal lykkes vil det være nødvendigt med en støtteperson til disse børn, som kan "oversætte" alle de sociale situationer, de vil opleve i skolen. Det er derfor vigtigt, at reformen og de nye rammer for holddannelse tager højde for de trivselsudfordringer, skolen vil stå over for, når antallet af elever med særlige behov i den almindelige folkeskole øges samtidig med, at hold kan dannes på tværs af årgange og klasser.

DH foreslår konkret, at man aktivt forebygger trivselsproblemer ved at give elever og lærere viden til at håndtere klassekammerater med handicap/særlige behov. Det er nødvendigt for at kunne håndtere de situationer, som måtte opstå som følge af et handicap.

Det er positivt at reformen giver bedre muligheder for holddannelse, men det er samtidigt vigtigt, at holde fast i stamklasserne, således at eleverne har et udgangspunkt og et slutpunkt for skoledagen. Dette vil sikre den struktur i hverdagen, som er altafgørende for elever med særlige behov. Muligheden for at gennemføre undervisning i mindre grupper på tværs af årgange og klasser bør dog ikke forringes af den grund, da det netop kan skabe de rette sociale og læringsmæssige forudsætninger for en inkluderende folkeskole, hvor elever med handicap får mulighed for at deltage på lige fod med andre elever.

Venlig hilsen

Stig Langvad
formand

DANSK MUSIKSKOLESAMMENSLUTNING
 Farvergade 27, 2. sal 1463 København K
 Tlf. 21 22 82 20
 nuj@damusa.dk www.damusa.dk

Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg
 sendt via BGAKSF@uvm.dk

18. september 2013

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af folkeskoleloven, lov om ungdomsskoler og musikloven og forskellige andre love

DAMUSA ser med stor glæde på, at udkastet til lovændringen betyder, at folkeskolen og den kommunale musik- og billedskole forpligtes til et gensidigt samarbejde samt på muligheden af, at skolelederen kan give konkret tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den lokale musikskole. Ligeledes er det glædeligt, at den enkelte kommune kan ansøge om tilladelse til at oprette talentklasser i musik.

DAMUSA tænker i den sammenhæng, at det vil være af afgørende betydning, hvis ændringerne i lovgivningen kan følges op af et ministerielt initiativ til nedsættelse af en følgegruppe, med repræsentanter fra såvel ministeriet, som fra folkeskole og musikskole, med det formål at sikre, at lovgivningens intentioner i denne sammenhæng udføres i tilfredsstillende kvalitativt og kvantitativt omfang.

DAMUSA har derudover konstateret, at det tidligere 'Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling' foreslås omdøbt til 'Rådet for Børns Læring' og med repræsentanter fra 17 organisationer. DAMUSA mener, at det kunne være af stor værdi, hvis også en repræsentant fra musikskoleområdet kunne indtræde i dette råd. Personen kunne udpeges i fællesskab af DAMUSA, DMKL, DMpF samt DMF.

Med indarbejdelse af disse præciseringer i relation til folkeskolernes og musikskolernes sammenhængskraft, vil lovændringerne på området kunne betyde et styrket fundament i bestræbelserne på at sikre et kreativt-fagligt løft af folkeskolen – og musikskolerne.

Med venlig hilsen / På bestyrelsens vegne

Per Krogh Hansen
 Formand

Nina Ulf Jørgensen
 Generalsekretær

København, 17. september 2013

Til Undervisningsministeriet

"Høringssvar - folkeskolereform"

Høringssvar fra Danske Musik- og kulturskoleledere, DMKL:

Lov om ændring af folkeskoleloven, lov om ungdomsskoler og musikloven og forskellige andre love.

Overordnede kommentarer:

1) Begrebsafgrænsning: 'musikskole'

De kommunale musik- og kulturskoler er karakteriseret ved, at de alle – uanset om de betegnes 'musikskole', 'kulturskole' eller 'musisk skole' - modtager statsrefusion i henhold til Bekendtgørelse om musikskoler kap. 3 samt i henhold til Musikloven kapitel 2a paragraf 3c. En kulturskole eller musisk skole er således en musikskole udvidet med undervisning i andre kunstarter. DMKL repræsenterer samtlige kommunale musik- og kulturskoler, hvoraf der findes én i alle landets kommuner.

Det er derfor af hel central betydning,

- a) at det af lovtæksten og bemærkningerne til denne umisforståeligt fremgår, at betegnelsen 'den kommunale musikskole' overalt i lovtækt og bemærkninger er ensbetydende med den undervisningsinstitution, der i en given kommune modtager statsrefusion i henhold til Bekendtgørelse om musikskoler kap. 3 samt i henhold til Musikloven kapitel 2a paragraf 3c.
- b) at formuleringen 'kunst- og kulturskoler' for at undgå fejltolkninger udgår af lovtæksten

1

Særlig opmærksomhed bedes derfor givet til kommentarerne til lovudkastets punkt 5, paragraf 3 og til bemærkninger til lovforslaget 2.1.5 og 2.9 punkt i skemaet her under.

2) Eliteklasser

Det er magtpåliggende, at talent- eller eliteklasser i musik gives samme vilkår i lovtæksten som eliteklasser i idræt. I punkt 2.7. i den politiske aftale om folkeskolen fra juni 2013 åbnes der mulighed for talentklasser i musik. Danmark var foregangsland i 1920'erne, da Sangskolen Sankt Annæ blev en realitet. I vore nabolande – ikke mindst Sverige - blev idéen grebet og videreføres den dag i dag på omkring 70 skoler. Sankt Annæ er en folkeskole i Københavns kommune. Det bør ikke være reserveret én af landets kommuner at have eliteklasser i musik. Musik er en ikke ubetydelig eksportvare og en stærk kulturel markør.

Se kommentarer til lovforslagets punkt 60. § 25 og til bemærkninger til lovforslaget

Danske Musik- & KulturskoleLedere

<p>i undervisning i fag inden for folkeskolens fagrække i den kommunale ungdomsskole. <i>Stk. 9. Efter anmodning fra forældrene, jf. § 54, kan skolens leder tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i den kommunale musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening.«</i></p>	<p><i>”Stk. 9. Efter anmodning fra forældrene, jf. § 54, kan skolens leder tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i den kommunale musikskole efter samråd med musikskolens leder eller ved eliteudøvelse i en idrætsforening.”</i></p> <p>Begrundelse: Musikskolens leder er ansvarlig for tilrettelæggelse af musikskolens undervisning.</p>
<p>107. § 57 a, stk. 3, affattes således: »Stk. 3. Rådets øvrige 17 medlemmer udpeges af undervisningsministeren med et medlem efter indstilling fra hver af følgende organisationer: 1) KL 2) Skole og Forældre 3) Danske Skoleelever 4) Danmarks Lærerforening 5) Skolelederne 6) Danske Ungdomsskoleelevers Netværk 7) Landsforeningen for Ungdomsskoleledere 8) Forældrenes Landsforening 9) Daginstitutionernes Landsorganisation 10) Børne- & Ungdomspædagogernes Landsforbund 11) Fag og Arbejde 12) Lederne i Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund 13) Børne- og Kulturchefforeningen 14) Professionshøjskolernes rektorforening 15) Dansk Ungdoms Fællesråd 16) Idrættens Fællesråd 17) Danske Handicaporganisationer«</p>	<p>DMKL anbefaler, at DMKL bliver tilføjet som organisation, der indstiller til rådet.</p> <p>Begrundelse: Forpligtelsen til gensidigt samarbejde mellem musikskole og grundskole, der ligger i den politiske aftale, og som fremgår af Bekendtgørelse om Musik, der træder i kraft 1.1.2014.</p>

Danske Musik- & KulturskoleLedere

Tekst fra Bemærkninger til lovforslaget:	
<p><i>2.1.5. Den åbne skole</i> Skolerne skal i højere grad åbne sig over for det omgivende samfund. Der skal skabes en større inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv i skolen, ved at kommunerne forpligtes til at sikre et samarbejde. 25</p> <p>Herudover forpligtes folkeskolen og <u>de kommunale musik-, kunst- og kulturskoler</u> til et gensidigt samarbejde. Det vil dog være op til den enkelte skoleledelse at beslutte, hvordan disse samarbejder udmøntes i praksis.</p> <p>Udover folkeskolens fag og formål generelt skal dette samarbejde fremme den lokale sammenhængskraft og bidrage til, at eleverne i højere grad stifter bekendtskab med foreningslivet og de muligheder, som foreningslivet rummer.</p> <p>Skolelederen kan give konkret tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole eller eliteidrætsudøvelse i en sportsforening, fx i stedet for valgfagstimerne. Skolebestyrelsen kan fastsætte principper om <u>denne adgang til at få fri til eliteidrætstræning</u></p>	<p>DMKL anbefaler følgende formulering til erstatning for den med rødt og understregning markerede:</p> <p>den kommunale musikskole</p> <p>Begrundelse Se overordnede kommentar 1) Begrebsafgrænsning 'musikskole' samt kommentar til punkt 2.9 herunder</p> <p>denne adgang til at få fri til eliteidrætstræning og til musikskoleundervisning.</p> <p>Begrundelse: Se overordnede kommentarer 2) Eliteklasser Musisk udøvelse på eliteplan bør sidestilles med eliteidrætsudøvelse.</p>
<p><i>2.9. Lovforslagets indhold på musikskoleområdet</i> Med indførelsen af den længere skoledag er det bl.a. hensigten, at folkeskolen i højere grad skal åbne sig over for det omgivende samfund, herunder i form af samarbejde med den kommunale musikskole. Folkeskolerne forpligtes med nærværende lovforslag til at indgå i sådanne samarbejder og tilsvarende forpligtes musikskolerne ved en ændring af musikloven til</p>	<p>DMKL anbefaler følgende passus indføjet under 2.9. på det med understregning og rød parentes markerede sted</p>

<p>samarbejde med folkeskolerne. ()</p> <p>Samarbejdet kan såvel være generelt som konkret i forhold til enkelte elever, der ønsker at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole inden for folkeskolens undervisningstid. Kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for såvel folkeskolernes og musikskolernes samarbejde. Der henvises til lovforslaget § 3, nr. 1 (§ 3 b, stk. 3).</p>	<p>Ved musikskole forstås overalt i bemærkninger til lovforslaget den kommunale eller kommunalt støttede undervisningsinstitution, der i en given kommune oppebærer statsrefusion i henhold til Bekendtgørelse om musikskoler kap 3 og Musikloven Kap 2a, par3 c, og kun den.</p> <p>Begrundelse: Se overordnede kommentarer 1) Begrebsafgræsning 'musikskole'</p>
<p>Fra Bemærkninger til lovforslaget</p> <p>Til nr. 5 (§ 3, stk. 4 og 5) Efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, 1. pkt., skal kommunens folkeskoler indgå i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts og foreningsliv, <u>kunst- og kulturskoler</u> og med de kommunale ungdomsskoler og musikskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og emner. Med bestemmelsen forpligtes folkeskolerne til at indgå i samarbejder med lokalsamfundets kultur-, idræts og foreningsliv, <u>og kunst- og kulturskoler</u>, som typisk udgøres af selvejende institutioner, private foreninger og organisationer. De nævnte samarbejder og partnerskaber kan dels vedrøre dele af de undervisningsopgaver, som skal suppleres og støtte op om undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner (understøttende undervisningsopgaver) og dels tjene som inspiration og supplement til den fagopdelte undervisning. Samarbejdet skal desuden medvirke til, at eleverne er bekendt med mulighederne for et aktivt fritidsliv og for at deltage i aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling, selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende relationer og fællesskaber. De understøttende undervisningsopgaver skal understøtte samtlige folkeskolens mål indenfor de enkelte fag og emner, hvormed kun dele af de understøttende undervisningsopgaver kan lægges hos samme type af skole, kulturinstitutioner eller forening. Der vil således skulle sikres en variation i de understøttende undervisningsopgaver, som svarer til målene for folkeskolens formål og mål for forskellige fag og emner. <u>Det kan fx ske ved en generel introduktion til forskellige idrætsformer i indskolingen i samarbejde med lokale idrætsforeninger.</u></p>	<p>DMKL anbefaler følgende formulering til erstatning for den med rødt og understregning markerede:</p> <p>Efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, 1. pkt., skal kommunens folkeskoler indgå i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts og foreningsliv, kunst- og kulturskoler og med de kommunale ungdomsskoler og musikskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og emner. Med bestemmelsen forpligtes folkeskolerne til at indgå i samarbejder med lokalsamfundets kultur-, idræts og foreningsliv, og kunst- og kulturskoler, som typisk udgøres af selvejende institutioner, private foreninger og organisationer.</p> <p>Begrundelse Se overordnede kommentarer 1) Begrebsafgræsning 'musikskole' Kulturskoler udgøres ikke typisk af selvejende institutioner, private foreninger eller organisationer. Kulturskoler er kommunale musikskoler udvidet med undervisning i andre kunstarter. Øvrige kunstskeoler er fuldt dækket ind under 'lokalsamfundets kultur-, idræts og foreningsliv'. Begrebet 'kunst- og kulturskoler' bør derfor udgå af lovtæksten.</p> <p>Det kan fx ske ved en generel introduktion til forskellige idrætsformer i indskolingen i samarbejde</p>

Danske Musik- & KulturskoleLedere

<p>tilbud og lærerkræfter anvendes som inspiration og supplement til folkeskolens egen musikundervisning og herigennem støtter op om skolens mål for faget og obligatoriske emner. Der kan både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Endvidere kan der være tale om kortere eller længere forløb inden for folkeskolens musikfag. Derudover har samarbejdet om undervisningen til formål at sikre, at <u>musikskolernes undervisning af eleverne fortsat kan gennemføres på trods af en forlænget skoledag.</u></p>	<p>Derudover har samarbejdet om undervisningen til formål at sikre, at undervisningen af musikskolernes elever fortsat kan gennemføres på trods af en forlænget skoledag. Dette gælder også musikskolernes elevbetalte undervisning.</p> <p>Begrundelse: Det er helt centralt, at det er umisforståeligt, at det er undervisningen i musikskolens eget regi, der fortsat sikres. Også i det omfang denne undervisning er forbundet med elevbetaling.</p>
--	---

Undervisningsministeriet
Afdeling for Børn og Grundskole
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

13. september 2013

Hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love:

Generelt er DMpF af den opfattelse, at der med lovforslaget er tale om en forbedring af rammerne om samarbejdet mellem folkeskole og musikskole. Konkret har foreningen dog flg. bemærkninger:

Vedr. lovforslagets § 1, nr. 5: Af bemærkningerne til loven fremgår det utvetydigt, hvilke rammer og mål der sættes for samarbejdet mellem folkeskolen og musikskolerne.

For at sikre, at det tilsvarende fremgår tydeligt af lovtæksten, at der skal være et gensidigt forpligtende samarbejde, bør der skelnes mellem de to kategorier af samarbejdspartnere og graden af forpligtelse til samarbejde, som det fremgår af forligets 2.5. Foreningen skal således foreslå flg. tekst:

Folkeskolelovens § 3 stk. 4: *Skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler. Skolerne skal desuden indgå i gensidige samarbejder, herunder partnerskaber, med de kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen kan fastsætte principper for samarbejdet.*

Vedr. lovforslagets § 1, nr. 60: Af forligets 2.7 fremgår en mulighed for at oprette forsøg med særlige talentklasser i musik. Dette er imidlertid ikke nævnt i lovforslaget, hvorfor flg. tilføjelse foreslås:

Efter den kommende § 25 stk. 4:

§ 25 stk. 5: *Kommuner kan efter ansøgning til Undervisningsministeriet få godkendt forsøg med at oprette særlige talentklasser i musik.*

Vedr. lovforslagets § 1, nr. 103-109: Da musikskolerne, som en konsekvens af lovforslagets bestemmelser, vil få en tættere sammenknytning med folkeskolen via de forskellige muligheder for og pligt til samarbejde mellem de to kommunale skoleformer, og da musikskolernes målgruppe, de 0-25-årige, også omfatter målgruppen for arbejdet i Rådet for Børns Læring, mener DMpF, at musikskoleområdet bør tildeles en plads i rådet. Det foreslås, at pladsen tildeles musikskoleområdets organisationer i fællesskab.

Med venlig hilsen

Ole Helby
formand

18. september 2013

J.NR.: 2012-1-0087

Vores ref.: MSR

Mail: msr@uc-dk.dk

Telefon: 33 38 22 00

Hørings svar over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen

Danske Professionshøjskoler takker for henvendelse af 9. september til at afgive høringssvar over lovforslag om et fagligt løft af folkeskolen, hvor Undervisningsministeriet anmoder om bemærkninger, som lovudkastene måtte give anledning til.

Danske Professionshøjskoler skal først og fremmest understrege, at vi ser frem til at medvirke til det faglige løft af folkeskolen, som lovforslaget sætter rammerne for, hvor især grunduddannelserne til folkeskolelærer og til pædagog samt hele satsningen på lærerernes kompetenceudvikling står centralt. Professionshøjskolerne vil bestrebe sig på at levere kompetente lærere og pædagoger med kompetenceprofiler, der matcher folkeskolens behov, og som kan bidrage til ambitionerne om et fagligt løft af folkeskolen og til en hverdag i folkeskolen, hvor lærere og pædagoger arbejder i tværprofessionelle fællesskaber.

Danske Professionshøjskoler finder det positivt, at reformen har fokus på udvikling af undervisningen ved at forenkle og præcisere Fælles Mål, så de bliver et anvendeligt redskab for lærernes undervisning.

Bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 77 (§ 40, stk. 7) om Mål om fuld kompetencedækning

Danske Professionshøjskoler kan tilslutte sig målet om, at lærere, som har en faglig fordybelse i faget, vil sikre, at eleverne møder en undervisning af endnu højere faglig og pædagogisk kvalitet.

Af lovforslaget fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne i den kommunale skole har kompetence fra læreruddannelse eller tilsvarende faglig kompetence, og i bemærkningerne uddybes, at den tilsvarende faglige kompetence kan opnås via efteruddannelse mv.

I *Aftaler om den kommunale og regionale økonomi for 2014*, Finansministeriet, fremgår:

"Fastlæggelsen af lærernes undervisningsopgaver vil skulle ske efter en kommunalpolitisk prioritering og en konkret ledelsesvurdering i de enkelte kommuner og på den enkelte skole ud fra en række hensyn, herunder den enkelte lærers erfaring, kompetencer og ønsker, skolens samlede undervisningsbehov samt skolens behov for løsning af øvrige opgaver."

Teksten i denne aftale kan måske skabe usikkerhed om, hvordan vurdering af undervisningskompetence kan foregå.

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Danske Professionshøjskoler vil anbefale, at det i bemærkningerne til lovteksten præciseres, hvordan kompetencevurderingen foregår. Vi vil i den henseende henvise til, at meritvurdering og realkompetencevurdering formelt set gives af den institution, der er akkrediteret til at give den formelle kompetence. Endvidere bør det sikres, at vurderingen af de formelle/reelle kompetencer sker efter samme kriterier på landsplan, og at enhver lærer sikres bevis for formelle/reelle kompetencer, og at lærerne dermed får retsmæssige og kompetencemæssige fordele i et sammenhængende uddannelsessystem.

J.NR.: 2012-1-0087

Vores ref.: MSR

Mail: msr@uc-dk.dk

Telefon: 33 38 22 00

Professionshøjskolerne kan screene lærere, der har undervisningserfaring og/eller kurser eller forløb fra tidligere læreruddannelser mv. med henblik på evt. merit for moduler/fagområder og en anbefaling af den korteste og mest fleksible vej til formel underviserkompetence. En lærer, der mener at opfylde alle kompetencemålene i et fag, kan indstille sig direkte til den afsluttende prøve som selvstuderende eller søge om at blive realkompetencevurderet med henblik på at få udstedt et kompetencebevis.

Fagmodulerne i læreruddannelsen dækker samlet set kompetencemålene i de pågældende fag. I efter/videreuddannelsesregi er der en vifte af muligheder. Professionshøjskolerne kan tilbyde deltagelse i moduler i læreruddannelsen, deltagelse i komprimerede moduler, der er tilrettelagt specielt til erfarne lærere, og så kan vi selvfølgelig skræddersy moduler til en kommunes ønsker, hvis en kommune/en samling af kommuner stiller med deltagere til et særligt hold. Med andre ord kan en formel kompetencestrategi være lige så fleksibel og omkostningsbevidst som en uformel kompetencestrategi.

Vi anbefaler, at professionshøjskolerne står for kompetencevurderingen af lærernes "tilsvarende kompetencer", og vi stiller os meget gerne til rådighed for sparring og deltagelse i møder i Partsudvalget.

Med venlig hilsen

Erik Knudsen
Formand

Danske Skoleelevers hørings svar til forslag om lov om ændring af folkeskolen og forskellige andre love

Danske Skoleelever er generelt glade for den folkeskolereform man er blevet enige om i forliget. Vi er meget begejstrede for understøttende undervisningstimer, en mere varieret skoledag, den åbne og virkelighedsnære skole og med mere bevægelse. Vi håber i den grad at alle disse lovforslag kommer til at sørge for at disse tiltag bliver til virkelighed. Dog er vi ikke nået der til hvor vi kan garantere at skoledagen i virkeligheden bliver så varieret som det er lagt op til. Der er mange der er i tvivl om hvordan man får denne anderledes skoledag til at fungere ude på skolerne, og det tror vi er fordi den offentlige debat det seneste år, har været meget overordnet og ikke særlig konkret på hvordan en rent faktisk skoledag kan komme til at se ud. Det savner vi stadig, for at vi kan tro 100% på at denne her reform, kan sikre os at vores gode skole bliver bedre. Men et stort håb er der fra elevernes side til at skolen kommer til se ud som det ønskes fra folkettinget.

Danske Skoleelevers bemærkninger til de konkrete ændringer og kommentarerne hertil

Ændring 8 (§5 stk. 2):

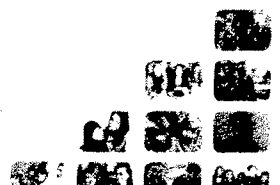
Danske Skoleelever er meget enige i at der skal udbydes fransk hvis det ønskes. Dog mener vi ikke det er specificeret nok i lovforslaget, hvornår noget er defineret som ønsket. Vores oplevelse er at der er rigtig mange elever, der rigtig gerne vil have fransk frem for tysk, derfor mener vi bestemt at det skal være muligt at håndholde denne lov, men det tror vi ikke kan ske som den ser ud nu. Derfor foreslår vi, at der bliver lavet en minimumsgrænse på 10 elever pr. franskhold. Opfyldes dette kriterie er skolen forpligtet til at finde en fransklærer. Derved defineres ønsket, hvis minimum 10 elever på en årgang ønsker at lærer sproget.

Ændring 31 (§15):

Danske Skoleelever vil endnu en gang udtrykke vores skuffelse over at det ikke er alle elever der skal deltage i lektiehjælpen, men kun dem der selv kan tage sig sammen til at møde op, da vi er bange for at dem der har allermost brug for denne hjælp ikke tager den, da de vil undlade at dukke op hvis de kan.

Ændring 79 (§42 stk. 1)

Danske Skoleelever mener at elevernes stemme er utrolig vigtig at have i skolebestyrelsen. Derfor opfordre vi kraftigt til at reglerne om at der skal være forældre fra alle afdelinger af skolerne, også skal gælde når der skal vælges elever, så eleverne også repræsenterer hele skolen. Vi mener ikke det kan være rigtigt, at man kun skal opfylde det kriterie for forældre, da det er eleverne der rent faktisk går på skolen til hverdag, og er rundt på de forskellige afdelinger. Derudover mener vi man skal sætter et minimum af

elevrepræsentanter på 4 elever, og vi mener ikke at det er en nødvendighed at der er et flertal af forældre i forholdet til elever. Vi mener at der rigtig gerne må være lige mange elever og forældre i skolebestyrelserne, derfor forslår vi at man ændre loven til at hede at der skal være flertal af forældre *og* elever.

Ændring 95 (§46 stk. 2)

Danske Skoleelever er yderst begejstret for at elevrådene har få endnu en rettighed, og nu også har krav på elevråd på hver afdeling af en skole. Det vil vi i dette høringssvar gerne sige at det bliver taget varmt imod.

Undervisningsministeriet
Afdelingen for Børn og Grundskole
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Friskolernes Kontor
Prices Havevej 11
5600 Faaborg

Telefon 62 61 30 13
Telefax 62 61 39 11

df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218
CVR nr. 46675118

Dato: 17.09. 2013

Journal: 812

Høring over forslag til lov om ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love

Dansk Friskoleforening takker for muligheden for at udtale sig om de foreliggende forslag til ændringer af folkeskoleloven.

Indledningsvis vil vi tilkendegive vores opbakning til lovforslagets samlede intention med fokus på at alle grundskolens børn bliver så dygtige som muligt. Vi har ligeledes bemærket os, at friskolerne ikke specifikt stilles krav på lovforslagets enkelte elementer. Det fratager selvsagt ikke friskolerne fra at forholde sig til loven efter vedtagelsen, og at der generelt vil være højere krav i folkeskolen, som friskolerne skal leve op til ifølge friskolernes krav til »at stå mål med folkeskolen«.

Af lovforslagets præambel fremgår det blandt andet, at der skal åbnes mulighed for inddragelse af pædagoger i undervisningen. Vi vil i denne sammenhæng henlede opmærksomheden på »Voldgiftssag om skoleassistenter«, hvor der blev afsagt kendelse den 9. juni 2013. Det vil være af afgørende betydning for friskolernes mulighed for at følge intentionerne i lovforslaget om ændring af folkeskoleloven, at der skabes tydelighed i omfanget af ovennævnte kendelse og dens betydning for inddragelse af pædagoger i undervisningen.

Dansk Friskoleforening har følgende kommentarer til det foreliggende udkast:

Pkt. 5. § 3 stk. 4: Her beskrives partnerskaber mellem folkeskolen og lokal- og samfundets kultur- og folkeoplysningsinstitutioner m.v. Det er vigtigt, at friskolerne ikke obligatorisk er omfattet af disse nye partnerskaber, men vi gør opmærksom på, at det vil være af stor betydning, at det i en kommende revision af friskoleloven medtænkes, at der beskrives muligheder for lignende partnerskaber ikke mindst med kommunale eller kommunalt støttede musikskoler.

Der er en lang tradition for samarbejde mellem friskoler og det lokale kultur- og foreningsliv, og der er mange elever fra friskoler, der deltager i de kommunale musikskoler. Hvis undervisningen i de kommunale musikskoler placeres ind i folkeskolens skoledag og alene tilpasses denne, kan det have den meget uheldige konsekvens, at friskoleelever ikke længere har mulighed som i dag for at deltage i musikskolens undervisning.

Pkt. 7: En lang række friskoler har i en årrække haft tidlig sprogstart med engelsk fra 1. klasse, en del endog fra 0. klasse.

Det er dog af stor betydning, at det fortsat er muligt for den enkelte friskole at tilrettelægge fagene, så de samlet set passer ind i den enkelte friskoles undervisningstilbud, hvor endemålet er »at stå mål med folkeskolen«. Der kan derfor være behov for, at der ved statens tilsyn med friskolerne tages behørigt hensyn til dette ved en fremtidig gennemgang af friskolernes del- og slutmålsbeskrivelser. Det vil være væsentligt, at man der iagttager friskolerens mulighed for egen progression i fagene, og at det ikke skal være lige med folkeskolens trinmål fx i faget engelsk.

Pkt. 24, § 13 stk. 9 og stk. 10: Det vil være af væsentlig betydning, at det afklares i hvilket omfang elever, der forlader en friskole efter 7. klasse, har krav på særlige beskrivelser i de fag og områder, der beskrives i lovforslagets § 13 stk. 9 og stk. 10.

Elever der i dag forlader friskoler efter 7. klasse får en af den enkelte friskole udarbejdet vurdering og beskrivelse med. Vi ønsker fortsat denne individuelle frihed opretholdt, da det samlet set kan være en inspiration for den samlede grundskole, at der ikke benyttes standardiserede »afgangsbeskrivelser«.

Pkt. 31 § 15: Friskolernes er i dag ikke omfattet af timetalskrav, og det er vigtigt for undervisningsfriheden, at dette opretholdes fremover.

Pkt. 33 § 16 stk. 5: Friskolerne er, jvnf. kommentar under pkt. 31 ikke omfattet af specifikke timetalskrav, og således heller ikke det minimumstimetal, der er gældende for folkeskolen. Det bør fortsat være op til den enkelte friskole at sammensætte det samlede undervisningstilbud og -udbud selvsagt med behørig vurdering af dette i relation til folkeskolens samlede tilbud.

Pkt. 34 § 16 a stk. 5: Dansk Friskoleforening skal henlede opmærksomheden på, at den i lovforslagets beskrevne model for skolefritidsordning på folkeskoleområdet, kan få afledte konsekvenser for friskolernes skolefritidsordninger. Når vi i regeringens Forslag til Finanslov for 2014 i fremskrivningerne kan se, at tilskuddet til friskolernes SFO'er nedskrives, er det af afgørende betydning af der skabes fuld gennemsigtighed i den kommunale konteringspraksis. I dag konteres udgifter på den offentlige skole på konto 3.22.05 i den kommunale konteringsplan. Det må forudsættes, at de omprioriteringer folkeskolens reform medfører af ressourcfordelingen mellem skolefritidsordningen til folkeskolen i den kommunal kontering fremgår af konto 3.22.01. Alene på denne måde kan det sikres, at friskolerne kan drive et samlet skole- og undervisningstilbud, der står mål med folkeskolen på økonomiske vilkår, der ikke forringes af den kommende reform af folkeskolen.

Pkt. 54 § 24 a stk. 1: Det bør indgå i fremtidige revisioner af friskoleloven under hvilke regler lignende muligheder for friskolerne kan indføres.

Efter Dansk Friskoleforenings opfattelse bør den frihed folkeskolen her gives ligeledes være en valgmulighed for de friskoler, der vil ønske lignende mulighed for at have fælles ledelse og en afdelingsopbygning.

Dansk Friskoleforening deltager gerne i drøftelser af dette element, og foreningen har fuld forståelse for, at der ikke skal kunne opnås tilskudstækning i en eventuel kommende model for friskolerne.

Pkt. 54 § 24 a stk. 5: Det fremgår allerede i dag af loven, at friskoler kan optage elever fra det fyldte 3. år i heltidsfritidsordninger. Det skal dog bemærkes

her, at en lang række kommuner sparer udgiften til børn, der starter op i en fritskoles heltidsfritidsordning, idet pengene ikke følger barnet. For at stille forældrene og børnene lige i den samlede grundskole, bør det overvejes hvordan dette opnås så forældrenes frie valg bliver reelt, også når det økonomiske aspekt inddrages.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Ebbe Lilliendal,
Landsformand

Søren Stein Brinck
Sekretariatsleder

Att.: Afdeling for Børn og Grundskole

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Hørings svar på høring over forslag til lov om ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love

DI takker for muligheden for at besvare høring over forslag til lov om ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love.

DI konstaterer med tilfredshed, at det er lykkedes at indgå en meget ambitiøs aftale om en ny folkeskolereform, der på en række områder vil forbedre den danske folkeskole.

DI noterer blandt andet med stor tilfredshed, at der foreslås flere timer i dansk, matematik samt natur/teknik.

Brug for fokus på de dygtigste

DI støtter de tre politiske mål med folkeskolereformen – ikke mindst målet om, at alle elever skal blive så dygtige, som de kan. Den danske folkeskole er kendetegnet ved, at en stor gruppe har svært ved at følge med, samtidig med at en stor gruppe keder sig. DI mener, at reformen giver mulighed for at løfte begge grupper. DI mener dog, at der i debatten om reformen har været en tendens til at glemme de dygtige elever. Hvis forældre til dygtige elever fortsat skal vælge folkeskolen, er det vigtigt, at også de bliver så dygtige som muligt. Det bør derfor være et selvstændigt fokusområde, at dygtige elever i såvel den ordinære undervisning samt i den nye understøttende undervisning bliver udfordret yderligere. DI mener, at der netop i forbindelse med den understøttende undervisning – herunder i lektiecafeerne – er mulighed for at tilbyde de dygtige elever ekstra udfordringer.

Matematik og natur/teknik bør have særligt fokus

DI støtter forslaget om, at der skal være fuld kompetencedækning i folkeskolen. Faguddannede lærere er af meget stor betydning for børns indlæring, og fuld kompetencedækning er vigtig i et hvilket som helst fag, hvor man vil tage fagligheden alvorligt. DI mener, at det bør være et særligt fokusområde at sikre kompetencedækningen i matematik og natur/teknik, der i dag er på henholdsvis 82 og 51 pct.

Udskolingslinjer skal gøre eleverne uddannelsesparate

DI mener, at det er afgørende, at langt flere unge er fagligt klar, afklarede og motiverede for en ungdomsuddannelse, når de afslutter 9. klasse. DI støtter derfor forslaget om at imødekomme elevernes forskellige interesser og forudsætninger, bl.a. gennem øget brug af valgfag. DI finder det endvidere positivt, at regeringen ønsker at gøre det lettere for kommunerne at indføre linjer i udskolingen. Valgfag og udskolingslinjer skal give eleverne komparative praksisoplevelser med såvel teoretiske som praktiske fag, der igen kan understøtte, at eleverne kan fortage et erfaringsbaseret uddannelsesvalg med udgangen af 9. klasse.

Uddannelsesparathedsvurderingen skal bruges aktivt

DI støtter, at uddannelsesparathedsvurderingen flyttes til 8. klasse. Det er vigtigt, at vurderingen bliver et værktøj, der sættes ind tidlige, så det er muligt at gøre flere unge uddannelsesparate inden udgangen af 9. klasse.

Afgangsprøverne skal med i vurderingen af unges uddannelsesparathed

DI finder det gavnligt, at der skabes en afdækning af, hvordan afgangsprøverne kan få øget betydning. DI mener, at afgangsprøverne bør være en del af vurderingen om, hvorvidt eleverne er parate til at blive optaget på en ungdomsuddannelse. DI mener endvidere, at uddannelsesparathed bør vurdere den unge op mod den konkrete ungdomsuddannelse, den unge søger ind på. I dag vurderes det, om de unge er parate til en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse under ét, men der er meget stor forskel på de faglige krav til en industritekniker og en cykelmontør, og dette bør også afspejles i parathedsvurderingen. Det skal således også igennem hele udskolingen gøres mere klart for eleverne, hvad der kræves i de forskellige ungdomsuddannelsesretninger.

Målret 10. klasse

DI konstaterer, at en reform af 10. klasse ikke er en del af folkeskolereformen. 10. klasse koster hvert år i omegnen af 3 mia. kr. Der er i dag en meget stor gruppe unge i 10. klasse, som er både afklarede og fagligt klar til en ungdomsuddannelse. F.eks. har ca. 5.000 efterskoleelever over 8 i snit fra 9. classes afgangsprøve. Samtidig forventes det, at hver sjette ung aldrig får en uddannelse, der giver adgang til et job. DI mener, at 10. klasse bør målrettes de unge, der har brug for et fagligt løft eller et afklarende forløb, og at regeringen bør arbejde videre med at forbedre 10. klasse med dette fokus.

Skab bedre samarbejde mellem skoler og ungdomsuddannelser

DI mener, at skolerne i dag mangler fokus på elevernes videre vej i uddannelsessystemet. F.eks. viser en SFI-rapport fra 2011, at knap halvdelen af skolelederne ikke bruger analyser af elevernes videre uddannelse i deres styring og overvejelser omkring målopfyldelse. Dertil har lidt over halvdelen af skolerne aldrig kontakt med gymnasier og erhvervsskoler. DI mener, at der bør sikres formelle samarbejder mellem folkeskoler og ungdomsuddannelser. Konkret foreslår DI, at der laves aftagerpaneler på skolerne, så både skoler og ungdomsuddannelser får indsigt i hinandens virke, samt at skolerne bliver bekendt med, de oplevelser ungdomsuddannelserne har med deres tidligere elever. DI mener endvidere, at skolelederne i deres udviklingskontrakter økonomisk bør forpligtes på at følge op på

deres elevers videre færd, og at skoler og kommuner får adgang til aktuel statistik på skoleniveau, således at en sådan opfølgning bliver mulig.

Lav formelle krav til skolelederne

DI mener, at det er positivt, at der i forbindelse med reformen er afsat midler til opkvalificering af skoleledelsen. DI mener, at det er afgørende for en succesfuld implementering af reformen, at skolerne har kompetente ledere. DI mener, at der skal indføres formelle krav til skoleledernes uddannelse, og at det skal være muligt for ikke-læreruddannede at tage et større ledelsesansvar på skolerne.

Følg implementeringen af den understøttende undervisning

Der er lagt op til stor lokal frihed ift. brugen af understøttende undervisning. DI støtter indførelsen af understøttende undervisning, men kun hvis disse timer bruges rigtigt. DI mener, at den understøttende undervisning er en god mulighed for at give eleverne et indblik i fagenes praktiske brug. DI støtter endvidere, at den understøttende undervisning bruges på at flytte undervisningen ud af skolens fysiske rammer, eksempelvis ved at lave samarbejdsaftaler med lokale virksomheder. Denne kontakt har også stor betydning for elevernes afklaring ift. til videre uddannelsesvalg. Når den understøttende undervisning skal vise eleverne fagenes anvendelighed udenfor skolen, er det naturligt at inddrage andre fagligheder i afviklingen af den understøttende undervisning. DI mener også, at den understøttende undervisning skal bruges til at tænke fagene på tværs. Der er meget få matematik-jobs eller biologi-jobs i samfundet. Succes på arbejdsmarkedet kræver derimod, at man er i stand til at sætte sin faglighed i spil på tværs af fag.

DI mener, at det er vigtigt at følge de enkelte skolers implementering af den understøttende undervisning, og at det fra ministerielt hold er muligt at gribe ind overfor skoler, som ikke lever op til målene for den understøttende undervisning.

Problematisk fjernelse af sprogtimer i udskolingen

DI glæder sig over den tidligere sprogstart i såvel engelsk samt 2. fremmedsprog. DI finder det dog bekymrende, at der fjernes en time i 2. fremmedsprog i såvel 8. som 9. klasse. Det er jo netop i udskolingen, at eleverne er klar til for alvor at tilegne sig de ekstra sprogkompetencer. DI finder det endvidere ærgerligt, at forslaget ikke giver mulighed for at etablere internationale grundskoletilbud med f.eks. engelsk som undervisningssprog inden for rammerne af folkeskolen. Der er behov for et supplement til de akkrediterede internationale skole, da der ikke i alle dele af landet er elever nok til denne løsning.

Arbejdsmarkedets parter bør være repræsenteret i nyt råd

DI finder det bekymrende, at regeringen ikke ønsker aftagerne omkring skolen repræsenteret i det kommende Råd for Børns Indlæring, hvor det i § 1 stk. 107 foreslås at fjerne arbejdsmarkedets parter. Det undrer DI, at regeringen på den ene side inviterer omverden ind i skolen, f.eks. i forbindelse med den forberedende undervisning, men i rådgivningen af ministeren fravælger erhvervslivets repræsentanter. I bemærkningerne til loven nævnes det, at ministeren agter at nedsætte et kommende råd for ungdomsuddannelserne, bl.a. som erstatning for Rådet for de Gymnasiale Uddannelser.

DI finder det fornuftigt at sammentænke ungdomsuddannelserne, men DI finder det bekymrende, hvis der fremover ikke vil findes et forum, hvor det er muligt at diskutere de problemstillinger, der særligt vedrører de gymnasiale uddannelser.

Godt med erhvervsliv i skolebestyrelserne

DI støtter, at det fremover bliver muligt for kommunalbestyrelsen at beslutte, at der kan reserveres to pladser i skolebestyrelsen til det lokale erhvervsliv, lokale ungdomsuddannelsesinstitutioner eller lokale foreninger. DI mener, det er vigtigt, at det omgivende samfund i vidt omfang bliver en del af skolens virke.

Nyt fag bør fortsat have fokus på håndens arbejde

DI konstaterer, at fagene sløjd og håndarbejde bliver erstattet af faget håndværk og design. DI mener, at det er vigtigt, at dette fag fastholder fokus på håndværksdelen, så ikke mindst de drenge, der i dag har svært ved at blive motiveret af almindelig tavleundervisning, fortsat oplever faget som relevant. Det er derfor vigtigt, at det nye fag fortsat har en stærk værkstedsundervisning, hvor eleverne får lov at bruge deres hænder.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Underdirektør

Mads Eriksen
Chefkonsulent

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Sendt til: BGAКСF@uvm.dk

12. september 2013

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2013-112-0230
Sagsbehandler
Christian Vinter
Hagstrøm
Direkte 3319 3232

Vedrørende forslag til lov om ændring af folkeskoleloven, lov om ungdomsskoler og musikloven og forskellige andre love (Indførelse af en længere og mere varieret skoledag, ny tid til understøttende undervisning, inddragelse af pædagoger i undervisningen, lempelse af holddannelsesreglerne m.v.).

Ved e-mail af 21. august 2013 har Undervisningsministeriet anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Udkastet giver ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Christian Vinter Hagstrøm

Undervisningsministeriet
Afdeling for Børn og Grundskole
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt pr. mail til BGAKSF@uvm.dk

Vejle d. 18. september 2013

Hørings svar - folkeskolereform

Tak for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med lovforslaget om ændring af folkeskoleloven m.v.

Det er videnskabeligt dokumenteret, at idræt og bevægelse er en vej til bedre læring og bedre sundhed. Lovforslaget styrker helt klart bestræbelserne på at indføre mere idræt og bevægelse i børns hverdag, og DGI er derfor grundlæggende overordentlig positiv over for lovforslaget.

Vi hæfter os især ved

1. at der nu indføres en forpligtelse til at samarbejde med det lokale foreningsliv
2. at idræt bliver et prøve- og karakterfag
3. at der indføres en bestemmelse om at undervisningstiden skal tilrettelægges så eleverne deltager i motion og bevægelse i gennemsnit 45 minutter om dagen
4. at idrættens organisationer kan indstille en repræsentant til Råd for børns læring
5. at det bliver muligt at tilbyde to pladser i skolebestyrelsen til repræsentanter fra det lokale foreningsliv.

Det er initiativer, som alle bidrager til at styrke bestræbelserne på at gøre alle børn mere fysisk aktive.

Med hensyn til de konkrete bestemmelser har vi en række bemærkninger.

1. Samarbejde mellem skoler og idrætsforeninger og inddragelse af idrættens instruktører i undervisningen

Bestemmelserne om samarbejde og partnerskaber med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv m.v. (§ 1, nr. 5 i lovforslaget) åbner mange spændende perspektiver. Vi er overbevist om, at mange af vore medlemsforeninger vil stå på spring for at kunne indgå i forskellige former for samarbejde. Samarbejdet kan antage mange former – lige fra et omfattende og gensidigt forpligtende partnerskab til små introduktionsforløb. DGI og DIF er i færd med at udarbejde et inspirationsmateriale med forskellige modeller.

DGI ser også et stort potentiale i, at idrætsforeningernes instruktører kan bidrage til og kvalificere såvel idrætsundervisningen som den understøttende undervisning. Vi bakker

derfor op om de forbedrede muligheder for at inddrage undervisningsassistenter med andre fagligheder.

For DGI er det vigtigt, at inddragelse af idrætsforeningernes instruktører, sker i samarbejde med lærere, og at idrætsforeningerne ikke overdrages ansvaret for undervisningen.

I bemærkningerne til bestemmelsen er det anført, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at forpligte foreningerne til at samarbejde ved at stille krav herom i det omfang, foreningerne modtager kommunale tilskud. Hvis det bliver tilfældet, vil det være et markant brud både med den hidtidige relation mellem det frivillige foreningsliv og kommunerne og med såvel folkeoplysningslovens ånd som bogstav.

Det er derfor en uacceptabel bemærkning, og vi må insistere på, at bemærkningen udgår.

2. Idræt som prøve- og karakterfag

Bestemmelserne om idræt som prøve- og karakterfag (jf. § 1, nr. 25-28) vil utvivlsomt styrke idrætsfagets status og elevernes faglige udbytte. Bestræbelsen kan efter vor opfattelse kun bidrage til at styrke den generelle betydning og værdi af øget idræt og bevægelse i børnenes hverdag. Det forudsætter selvfølgelig at prøver og karaktergivning tilrettelægges på en pædagogisk forsvarlig måde, således at alle børn kan opleve glæden ved fysisk aktivitet. DGI bidrager gerne til udvikling af relevant mål herfor.

3. 45 minutters daglig motion og bevægelse

Bestemmelserne om mindst 45 minutters daglig motion og bevægelse (jf. § 1, nr. 32) er måske reformens største nyskabelse og styrke.

Hovedformålet med bestemmelsen er efter vor opfattelse at styrke børns læring og bevægelsesglæde. Det bør formuleres klarere og mere tydeligt i bemærkningerne til bestemmelsen.

For DGI er det afgørende, at de idræts-, motions- og bevægelsesaktiviteter, som børnene møder i skolen, har høj kvalitet og byder på regulær fysisk aktivitet, hvor pulsen kommer i vejret. Undersøgelser viser, at det netop er aktiviteter af høj intensitet der fremmer indlæringen hos børn. Det bør derfor fremgå af bemærkningerne til bestemmelsen, at de 45 minutters daglig motion skal omfatte regulær fysisk aktivitet.

Det kan ske på mange forskellige måder – som regulær idrætsundervisning, som leg, som regulære motionsaktiviteter, som aktiviteter i samarbejde med idrætsforeninger, som idræt, leg og bevægelse integreret i anden undervisning. Bemærkningerne til bestemmelsen bør rumme en klarere beskrivelse af denne spændvidde.

4. Repræsentanter til Rådet for Børns Læring

Bestemmelserne om Rådet for Børns Læring (jf. § 1, nr. 103-109) giver gode muligheder for at anskue børn læring i en sammenhæng, og vi noterer os med tilfredshed, at idrætsorganisationerne nu får mulighed for at blive repræsenteret særskilt. Vi skal dog gøre opmærksom på, at Idrættens Fællesråd alene er et uformelt samtaleforum uden bemyndigelse til at foretage formelle udpegninger.

Vi foreslår i stedet, at DIF og DGI hver kan indstille et medlem.

5. Foreningsliv i skolebestyrelser

Med bestemmelserne om samarbejde og partnerskaber med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv bliver der en stor og vigtig koordineringsopgave mellem skole, kommune og foreningsliv.

DGI bifalder, at det lokale erhvervs- og foreningsliv får mulighed for at få to pladser i skolebestyrelserne.

Vi står selvfølgelig til rådighed for uddybende bemærkninger.

Med venlig hilsen

Søren Møller
Landsformand

Undervisningsministeriet
Afdeling for Børn og Grundskole
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt pr. mail til BGAKSF@uvm.dk

Vejle d. 18. september 2013

Høringssvar - folkeskolereform

Tak for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med lovforslaget om ændring af folkeskoleloven m.v.

Det er videnskabeligt dokumenteret, at idræt og bevægelse er en vej til bedre læring og bedre sundhed. Lovforslaget styrker helt klart bestræbelserne på at indføre mere idræt og bevægelse i børns hverdag, og DGI er derfor grundlæggende overordentlig positiv over for lovforslaget.

Vi hæfter os især ved

1. at der nu indføres en forpligtelse til at samarbejde med det lokale foreningsliv
2. at idræt bliver et prøve- og karakterfag
3. at der indføres en bestemmelse om at undervisningstiden skal tilrettelægges så eleverne deltager i motion og bevægelse i gennemsnit 45 minutter om dagen
4. at idrættens organisationer kan indstille en repræsentant til Råd for børns læring
5. at det bliver muligt at tilbyde to pladser i skolebestyrelsen til repræsentanter fra det lokale foreningsliv.

Det er initiativer, som alle bidrager til at styrke bestræbelserne på at gøre alle børn mere fysisk aktive.

Med hensyn til de konkrete bestemmelser har vi en række bemærkninger.

1. Samarbejde mellem skoler og idrætsforeninger og inddragelse af idrættens instruktører i undervisningen

Bestemmelserne om samarbejde og partnerskaber med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv m.v. (§ 1, nr. 5 i lovforslaget) åbner mange spændende perspektiver. Vi er overbevist om, at mange af vore medlemsforeninger vil stå på spring for at kunne indgå i forskellige former for samarbejde. Samarbejdet kan antage mange former – lige fra et omfattende og gensidigt forpligtende partnerskab til små introduktionsforløb. DGI og DIF er i færd med at udarbejde et inspirationsmateriale med forskellige modeller.

DGI ser også et stort potentiale i, at idrætsforeningernes instruktører kan bidrage til og kvalificere såvel idrætsundervisningen som den understøttende undervisning. Vi bakker

derfor op om de forbedrede muligheder for at inddrage undervisningsassistenter med andre fagligheder.

For DGI er det vigtigt, at inddragelse af idrætsforeningernes instruktører, sker i samarbejde med lærere, og at idrætsforeningerne ikke overdrages ansvaret for undervisningen.

I bemærkningerne til bestemmelsen er det anført, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at forpligte foreningerne til at samarbejde ved at stille krav herom i det omfang, foreningerne modtager kommunale tilskud. Hvis det bliver tilfældet, vil det være et markant brud både med den hidtidige relation mellem det frivillige foreningsliv og kommunerne og med såvel folkeoplysningslovens ånd som bogstav.

Det er derfor en uacceptabel bemærkning, og vi må insistere på, at bemærkningen udgår.

2. Idræt som prøve- og karakterfag

Bestemmelserne om idræt som prøve- og karakterfag (jf. § 1, nr. 25-28) vil utvivlsomt styrke idrætsfagets status og elevernes faglige udbytte. Bestræbelsen kan efter vor opfattelse kun bidrage til at styrke den generelle betydning og værdi af øget idræt og bevægelse i børnenes hverdag. Det forudsætter selvfølgelig at prøver og karaktergivning tilrettelægges på en pædagogisk forsvarlig måde, således at alle børn kan opleve glæden ved fysisk aktivitet. DGI bidrager gerne til udvikling af relevant mål herfor.

3. 45 minutters daglig motion og bevægelse

Bestemmelserne om mindst 45 minutters daglig motion og bevægelse (jf. § 1, nr. 32) er måske reformens største nyskabelse og styrke.

Hovedformålet med bestemmelsen er efter vor opfattelse at styrke børns læring og bevægelsesglæde. Det bør formuleres klarere og mere tydeligt i bemærkningerne til bestemmelsen.

For DGI er det afgørende, at de idræts-, motions- og bevægelsesaktiviteter, som børnene møder i skolen, har høj kvalitet og byder på regulær fysisk aktivitet, hvor pulsen kommer i vejret. Undersøgelser viser, at det netop er aktiviteter af høj intensitet der fremmer indlæringen hos børn. Det bør derfor fremgå af bemærkningerne til bestemmelsen, at de 45 minutters daglig motion skal omfatte regulær fysisk aktivitet.

Det kan ske på mange forskellige måder – som regulær idrætsundervisning, som leg, som regulære motionsaktiviteter, som aktiviteter i samarbejde med idrætsforeninger, som idræt, leg og bevægelse integreret i anden undervisning. Bemærkningerne til bestemmelsen bør rumme en klarere beskrivelse af denne spændvidde.

4. Repræsentanter til Rådet for Børns Læring

Bestemmelserne om Rådet for Børns Læring (jf. § 1, nr. 103-109) giver gode muligheder for at anskue børn læring i en sammenhæng, og vi noterer os med tilfredshed, at idrætsorganisationerne nu får mulighed for at blive repræsenteret særskilt. Vi skal dog gøre opmærksom på, at Idrættens Fællesråd alene er et uformelt samtaleforum uden bemyndigelse til at foretage formelle udpegninger.

Vi foreslår i stedet, at DIF og DGI hver kan indstille et medlem.

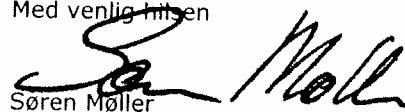
5. Foreningsliv i skolebestyrelser

Med bestemmelserne om samarbejde og partnerskaber med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv bliver der en stor og vigtig koordineringsopgave mellem skole, kommune og foreningsliv.

DGI bifalder, at det lokale erhvervs- og foreningsliv får mulighed for at få to pladser i skolebestyrelserne.

Vi står selvfølgelig til rådighed for uddybende bemærkninger.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Søren Møller', is written over the typed name.

Søren Møller
Landsformand